

PERSIST Vedecké kempy

Report – Slovensko

PERSIST

Peter Guráň, Martin Fero, Silvia Miháliková, Lenka Diener, Daša Ryšavá, Ľubomír Šottník

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt je financovaný podporou Európskej komisie. Táto publikácia [správa] vyjadruje len názory autora a EK nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v tejto publikácii.

Číslo projektu: 2018-1-ES01-KA0203-050827

Glosár

CAM – Doplnková a alternatívna medicína

CC – Klimatická zmena

GMO – Geneticky modifikované organizmy

ICT – Informačné a komunikačné technológie

SC – Vedecké kempy

TU – Trnavská univerzita

VAX – Očkovanie

VSC – Virtuálne vedecké kempy

Q – Dotazník

Obsah	
Úvod: ciele projektu	4
Metodológia	5
Virtuálne vedecké kempy	8
Vzorka účastníkov	11
Výsledky	15
Klimatická zmena	15
Výsledky z dotazníka (CC)	18
Očkovanie	19
Výsledky z dotazníka (VAX)	21
Geneticky modifikované organizmy	23
Výsledky z dotazníka (GMO)	26
Doplnková a alternatívna medicína (CAM)	28
Výsledky z dotazníka (CAM)	28
Hodnotenie vedeckých kempov účastníkmi	32
Hodnotenie prezentácií	32
Hodnotenie vedeckého videa	33
Hodnotenie záverečnej fázy	35
Skúsenosti z vedeckých kempov	34
Využitie ICT platformy	36
Hodnotenie ICT platformy	37
Komentáre a návrhy	38
Záverečné poznámky	40
Príloha	39

Úvod: ciele projektu

Persist_EU je projekt Erasmus +, spolufinancovaný Európskou komisiou, ktorého cieľom je vyhodnotiť vedomosti, presvedčenia a vnímanie vedeckých otázok európskych študentov vysokých škôl v piatich krajinách: Taliansko, Portugalsko, Španielsko, Nemecko a Slovensko.¹

Konzorcium tohto projektu tvoria vedecké inštitúcie ako Observa (Taliansko), Inštitút sociálnych vied – Universidade de Lisboa (Portugalsko), Universitat de València (Španielsko), Karlsruhe Institute of Technology-KIT (Nemecko), Trnavská univerzita (Slovensko), Danmar Computers LLC (Poľsko) a FyG Consultores (Španielsko).

Jedným z cieľov projektu je participatívne hodnotenie pôvodu presvedčenia a vnímania vedeckých otázok, ktoré zohrávajú veľký význam na úrovni EÚ. Tieto konzultácie a mechanizmy účasti vysokoškolských študentov EÚ umožňujú zohľadniť ich názory pri navrhovaní kampaní alebo programov v oblasti verejného zdravia alebo životného prostredia.

V rámci projektu sa vyvinul nástroj ICT na hodnotenie vedomostí, presvedčení a vnímania európskych študentov rôznych vedeckých otázok, ktorý meria zmeny v týchto presvedčeniach vyplývajúce z ich účasti na projektových aktivitách, ktorý sa nazýva Vedecké kempy (SC). Dozorný výbor sa konal v piatich partnerských krajinách, z ktorých každý mal 100 študentov, ktorí diskutovali o štyroch témach: klimatická zmena, očkovanie, geneticky modifikované organizmy a doplnková a alternatívna medicína.

Študenti pochádzali z diverzifikovaných vedeckých oblastí a vedeckých kempov sa zúčastnili dobrovoľne. Zdieľaním svojich názorov prispeli k vytváraniu poznatkov o presvedčeniach a vnímaní vedeckých tém.

Táto správa sumarizuje výsledky dosiahnuté vo vedeckých kempoch na Slovensku.

---

¹ Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie (2018-1-ES01-KA203-050827). Táto publikácia odráža iba názory autorov a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Metodológia

PERSIST projekt pozostáva z dvoch intelektuálnych výstupov:

1. Online platforma: Online platforma na hodnotenie vedeckej gramotnosti po školení.
2. Indikátory: Štandardné ukazovatele spoločenského uplatnenia vedy a získaných poznatkov.

Online platforma pozostáva z dotazníka na hodnotenie prírodovednej vedeckej gramotnosti pred (Q1) a po (Q2) školení. Dotazník bol navrhnutý na LTTA (Learning Teaching and Training Activity) vo Valencii v júni 2019. Zahŕňal všetky štyri témy a obsahoval otázky inšpirované už existujúcimi prieskumami, ako aj nové otázky zostavené podľa účelu. Pre každú tému sa otázky vzťahovali na štyri kategórie: vedomosti a informácie, presvedčenia, vnímanie a dôveru.

	CC	GMO	VAX	CAM
Vedomosti	Nakoľko ste informovaní o klimatickej zmene?	Ako hodnotíte svoje znalosti o GMO?	Aká je vaša úroveň vedomostí o tom, ako fungujú vakcíny?	Aká je vaša úroveň znalostí o doplnkovej a alternatívnej medicíne?
Vnímanie	Ovplyvňujú klimatická zmena náš každodenný život?	Majú GMO viac výhod alebo nevýhod?	Majú vakcíny viac výhod alebo nevýhod?	Alternatívna a doplnková medicína má viac výhod alebo nevýhod?
Presvedčenie	Klimatická zmena je spôsobená ľudskou aktivitou.	GMO zachráni ďalšie generácie pred hladom.	Neočkovanie detí predstavuje nebezpečenstvo pre ďalších ľudí.	Alternatívne terapie nie sú hrozbou pre verejné zdravie.
Dôvera	Vedci v roku 2018 uviedli, že máme len 12 rokov na to, aby sme zabránili ničivým klimatickým zmenám.	Prínosy vedeckého a technologického výskumu GMO prevažujú nad rizikami.	Podľa vedeckých štúdií sú vedľajšie účinky vakcín zriedkavé alebo vôbec neexistujú.	Malo by sa odrádzať od liečby, ktorá nie je založená na vedeckých dôkazoch.

Dotazník obsahoval aj otázky týkajúce sa návykov pri hľadaní vedeckých informácií, ako aj otázky týkajúce sa sociálno-demografického profilu študentov. ICT Nástroj sa použil pred vedeckým kempom a po odbornej prednáške, ktorá bola súčasťou vedeckého kempu. Študenti dostali kód na vyplnenie dotazníka pred a po školení, odpovede sa porovnali v hodnotiacom nástroji.

LTTA navrhla realizovanie tréningového podujatia s názvom Vedecký kemp, ktorý sa venoval všetkým štyrom témam. Vedeckého kempu sa zúčastnilo 100 študentov, ktorý po registrácii mali odpovedať na online dotazník. Študentom bolo zaslané krátke video s bližšími informáciami o vedeckej téme. Študenti sa následne zúčastnili vedeckého kempu s odbornými prednáškami, po nich sa študenti rozdelili do skupín pre prekonzultovanie argumentov v prospech danej vedeckej témy, druhá skupina prekonzultovala protiargumenty. Nasledovala spoločná záverečná diskusia. Účastníci nakoniec dostali odkaz na vyplnenie druhého dotazníka po absolvovaní vedeckého kempu.

Videa a vedecké prednášky boli vybrané s cieľom vyvolať diskusiu o konkrétnych vedeckých otázkach.

Topic	Issue	Video	Statement
Klimatická zmena	Teórie a hypotézy	https://www.youtube.com/watch?v=dGF4-JyHh_8&feature=youtu.be	Existujúce klimatické modely by sa mali riadiť štruktúrnymi politickými rozhodnutiami o zmierňovaní zmeny klímy.
GMO	Zásada prevencie / riadenie rizika	https://www.youtube.com/watch?v=OpYQf1Kas8U	Pretože stále nevieme dosť o dôsledkoch GMO, mali by sme oddialiť ich schválenie
Očkovania	Pravdepodobnosti a riziká	https://www.youtube.com/watch?v=zBkVCpbNnkU	Štatistiky ukazujú, že vedľajšie účinky vakcín sú veľmi zriedkavé a stoja za riziká.
Komplementárna a alternatívna medicína	Placebo efekt	https://www.youtube.com/watch?v=8HslUzw35mc	Placebo efekt ospravedlňuje skutočnosť, platiť za alternatívne lieky, ako je homeopatia.

LTTA tím pripravil súbor pokynov, aby všetci partneri projektu mohli dodržiavať podobné postupy, pokiaľ ide o nábor, logistiku, prípravu a podávanie správ o vedeckých kempoch.

Vedecké kempy na Slovensku

Katedra sociológie Trnavskej univerzity (TU) je súčasťou medzinárodného projektu (Slovensko, Španielsko, Portugalsko, Nemecko, Taliansko) projektu Erasmus + PERSIST_EU. Hlavným cieľom projektu je vývoj nástroja na hodnotenie prírodovedného vzdelávania. Zameriava sa na to, ako sa študenti pozerajú na vybrané vedecké témy a ako sa ich názory menia po absolvovaní vedeckého tréningu.

PERSIST si stanoví tieto ciele: 1.) vytvoriť metódu hodnotenia založenú na ICT pre výučbu prírodovedných predmetov medzi študentmi univerzity, ktorá by mohla byť v budúcnosti použiteľná pre akúkoľvek učiteľskú činnosť a potenciálne na akúkoľvek úroveň vzdelávania. Platforma bude schopná posúdiť, čo alebo kto ovplyvňuje študentov pri rozhodovaní o veciach týkajúcich sa vedy a či je založená na vedeckých dôkazoch alebo neoficiálnych dôkazoch;

2.) zlepšiť vedomosti o spoločenskom osvojení vedomostí študentov univerzity v celej EÚ v konkrétnych témach s podstatným spoločenským vplyvom: klimatická zmena, očkovanie, využívanie alternatívnej medicíny, GMO a bezpečnosť potravín.

Z každej partnerskej krajiny sa zúčastnilo vedeckého kempu 100 študentov, na základe dotazníka sme zhodnotili ich vedomosti o vybraných vedeckých témach a testovali platformu ICT.

TU plánovala SC v marci 2020, ale pandémie nového koronavírusu zastavila prebiehajúce plány a projekt sa musel rýchlo prispôbiť novým podmienkam. Výsledkom spoločného rozhodnutia členov projektu bolo zrealizovať vedecké kempy so 100 študentmi rozdelenými na štyri samostatné SC s 25 študentmi.

Všetky štyri vedecké kempy sa konali 20. - 21. októbra prostredníctvom online aplikácie Microsoft Teams. TU sa pripravovala na prezenčnú aj online verziu vedeckých kempov. Zhoršujúca sa pandemická situácia na Slovensku však viedla k rozhodnutiu zrealizovať vedecké kempy online.

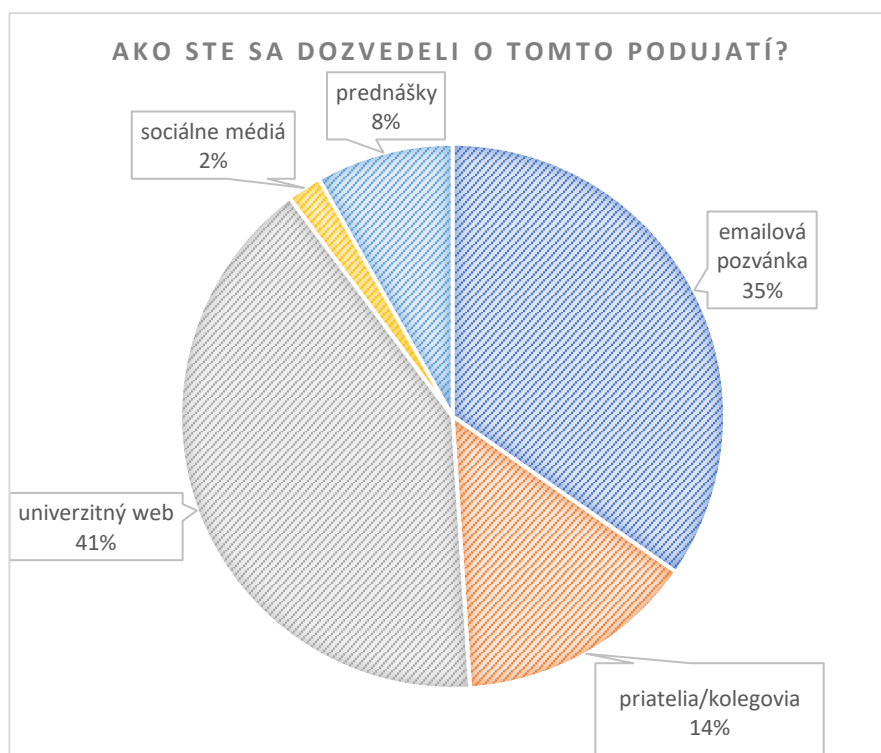
Všetkým študentom, ktorí sa zúčastnili vedeckých kempov, bol zaslaný e-mail s odkazom na online hodnotiaci dotazník, realizovaný prostredníctvom platformy Google Forms.

Virtuálne vedecké kempy

Na splnenie cieľov projektu sa rozhodlo o zmene konfigurácie vedeckých táborov tak, aby sa mohli uskutočňovať online, premenovali sa tak Virtuálne vedecké kempy (VSC).

Prvým rozhodnutím bolo rozložiť udalosť na dva dni. Druhým bolo predstaviť niektoré aktivity plánované pre vedecké kempy, konkrétne video a zodpovedanie otázok zo strany účastníkom expertom pre danú vedeckú tému. Účastníci dostali odkaz na video pred VSC a boli požiadaní o zaslanie prípadných otázok expertovi. Expert mal tak možnosť pripraviť svoju prezentáciu s prihliadnutím na otázky od študentov.

Nová náborová kampaň sa začala v septembri 2020. Väčšina študentov sa dozvedela o vedeckých kempoch prostredníctvom webovej stránky univerzity (41%) a e-mailovej pozvánky (35%). Ďalší študenti dostali informáciu o vedeckom kempe od priateľov a kolegov (14%), či priamo na prednáške (8%). Ako hlavný informačný zdroj pre dané podujatie bol označený web univerzity, ktorý však nebol primárnym kanálom pre šírenie náboru, väčšina študentov však prostredníctvom tohto kanála získala informácie o realizovaní vedeckých kempov. Na druhej strane sa TU vo veľkej miere spoliehala na e-mailové pozvánky, ktoré sa ukázali ako efektívny spôsob náboru. Rovnako ako po prvýkrát boli veľkou časťou náboru aj sociálne médiá (najmä Facebook). Nadviazali sme priamy kontakt s registrovanými študentmi, informovali ich, že aktivita prebehne online, a požiadali ich, aby si vybrali preferovanú tému.

Informácie o virtuálnom vedeckom kempe na Slovensku:

Dátum:

20. a 21. Októbra 2020 - online vedecké kempy

Počet účastníkov:

1. dotazník	2. dotazník	Spolu
108	104	104 vypracovaných

Študenti boli podľa témy rozdelení do štyroch skupín:

20.10. - CC, VAX

21.10. - GMO, CAM

Program:

9:00 - Uvítanie, úvodné informácie

9:10 - 9:30 – Prezentácia experta

9:30 - 9:45 – Diskusia s expertom

9:45 - 10:15 – Študentská diskusia v dvoch skupinách

10: 15 - 10:30 – Prezentovanie argumentov oboch skupín spoločne

10:30 -10:45 – Záverečná diskusia

10:45 - 11:00 – Individuálne vyplňanie dotazníkov

Experts:

doc. PhDr. Silvia Puteková, Ph.D. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská Univerzita) – pracuje na katedre Ošetrovateľstva, Trnavskej univerzity v Trnave, kde pôsobila od roku 2011 ako interný doktorand a od roku 2014 odborný asistent. V roku 2016 bola menovaná do funkcie študijného prodekana. V rámci výskumnej a pedagogickej činnosti sa venuje internému ošetrovateľstvu, edukácii, prevencii v ošetrovateľstve, geriatrickému ošetrovateľstvu a ošetrovateľským postupom. V rámci klinických cvičení pôsobí na internej klinike. Vo výskumných prácach sa zameriava na oblasť interného, geriatrického ošetrovateľstva a edukácii.

doc. Ing. Kačmariková Margaréta, PhD. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská Univerzita) - pracuje ako vedúca katedry Verejného zdravotníctva. Zameriava sa najmä na problematiku výživy, zdravého životného štýlu a celým radom podpory zdravia pre hygienu detí a mládeže.

doc. PhDr. Jana Martinková, PhD. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská Univerzita) - pracuje na katedre Oštrovaľstva. V rámci svojej výskumnej a pedagogickej činnosti sa zameriava na geriatrické, neurologické ošetrovaľstvo, ošetrovaľské techniky a ošetrovaľský proces. V oblasti klinických cvičení pracuje na chirurgickej klinike. Špecializuje sa na komunitné ošetrovaľstvo.

Mgr. Katarína Strapcová, PhD. (Sociologický ústav SAV), pracuje ako vedecký pracovník na Sociologickom ústave. Vo svojej výskumnej praxi sa zameriava na oblasť životné prostredie, sociálnych nerovností a sociálnej stratifikácie.

Vzorka účastníkov

Virtuálnych vedeckých kempov sa na Slovensku zúčastnilo 104 študentov, ktorí vyplnili obidva dotazníky a boli účastníkmi aspoň na jednom vedeckom kempe. Slovenskú vzorku tvorí 76 študentiek a 28 mužov, čo môže byť spôsobené aj tým, že ženy sú ochotnejšie zúčastňovať sa mimoškolských aktivít. Účastníci boli vo veku od 18 rokov. Viac ako polovica účastníkov bola vo vekovej skupine od 21 do 25 rokov. Zo 104 účastníkov mali takmer všetci slovenskú národnosť.

Distribúcia účastníkov podľa študijného odboru ukazuje, že vzorka bola pomerne rôznorodá, ale väčšinu účastníkov tvorili študenti sociálnych vied a žurnalistiky, nasledovaní umením a humanitnými vedami. Väčšina z nich boli študenti v počiatočných ročníkoch vysokoškolského štúdia. Pokiaľ ide o vzdelanie rodičov, viac ako polovica účastníkov má oboch rodičov so stredoškolským vzdelaním.

V oblasti sociálnych médií, účastníci nachádzajú vedecké informácie väčšinou na stránkach YouTube, Facebook a Instagram. Najčastejšie využívaným zdrojom na vyhľadávanie vedeckých informácií sú noviny a časopisy a webové stránky inštitúcií.

Tabuľka č. 1 – Počet účastníkov jednotlivé vedecké kempy

<i>Téma</i>	<i>Ženy</i>	<i>Muži</i>	<i>Spolu</i>
VAX	16	9	25
CC	20	7	27
GMO	18	8	26
CAM	22	4	26
	76	28	104

Tabuľka č. 2 - Rozdelenie účastníkov podľa pohlavia

Ženy	76
Muži	28
Spolu	104

Tabuľka č. 3 - Rozdelenie účastníkov podľa veku

18-20	39
21-25	53
nad 25	6
bez odpovede	6
Spolu	104

Tabuľka č. 4 - Rozdelenie účastníkov podľa národnosti

Slovenská	94
Maďarská	1
Ukrajinská	3
Ruská	1
bez odpovede	5
Spolu	104

Tabuľka č. 5. Rozdelenie účastníkov podľa štúdia

Pedagogika	9
Umenie a humanitné vedy	24
Spoločenské vedy, žurnalistika	52
Obchod, správa a právo	3
Informačné a komunikačné technológie	1
Zdravotníctvo a verejné zdravie	13
bez odpovede	2
Spolu	104

Tabuľka č. 6 - Rozdelenie účastníkov podľa roku štúdia

1. rok	49
2. rok	24
3. rok	16
4. rok	12
5. rok	3
6. rok	0
Spolu	104

Tabuľka č. 7 - Rozdelenie účastníkov podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania rodičov

	Rodič #1	Rodič #2
Primárne vzdelania	6	3
Sekundárne vzdelania	71	66
Univerzálne vzdelania	20	29
Postgraduálne univerzitné vzdelanie	2	0
bez odpovede	5	6
Spolu	104	104

Tabuľka č. 8 - Sociálne médiá používané na prístup k vedeckým informáciám za posledný mesiac

PRED	Odpovede		Percento prípadov
	N	Percentá	
Facebook	46	22,5%	48,4%
Twitter	4	2,0%	4,2%
LinkedIn	4	2,0%	4,2%
Instagram	51	25,0%	53,7%
Youtube	53	26,0%	55,8%
Reddit	7	3,4%	7,4%
ostatné	33	16,2%	34,7%
žiadne	6	2,9%	6,3%
	204	100,0%	214,7%

PO	Odpovede		Percento prípadov
	N	Percentá	
Facebook	55	25,8%	58,5%
Twitter	3	1,4%	3,2%
LinkedIn	3	1,4%	3,2%
Instagram	47	22,1%	50,0%
Youtube	62	29,1%	66,0%
Reddit	7	3,3%	7,4%
ostatné	31	14,6%	33,0%
žiadne	5	2,3%	5,3%
	213	100,0%	226,6%

Tabuľka č. 9 - Zdroje často používané na vyhľadávanie vedeckých informácií

PRED	Odpovede		Percento prípadov
	N	Percentá	
Rádio a televízia	32	12,5%	33,7%
Noviny a časopisy (printové, online)	65	25,4%	68,4%
Knihy	43	16,8%	45,3%
Múzeá a konferencie	9	3,5%	9,5%
Priatelia a rodina	25	9,8%	26,3%
Webové stránky inštitúcií	65	25,4%	68,4%
ostatné	16	6,3%	16,8%
Žiadne	1	0,4%	1,1%
	256	100,0%	269,5%

PO	Odpovede		Percento prípadov
	N	Percentá	
Rádio a televízia	34	13,4%	36,2%
Noviny a časopisy (printové, online)	62	24,5%	66,0%
Knihy	44	17,4%	46,8%
Múzeá a konferencie	12	4,7%	12,8%
Priatelia a rodina	30	11,9%	31,9%
Webové stránky inštitúcií	54	21,3%	57,4%
ostatné	17	6,7%	18,1%
	253	100,0%	269,1%

Výsledky

Klimatická zmena

Problematika klimatickej zmeny je Slovensku v posledných rokoch značne pokrytá téma zo strany médií. Viac ako tri štvrtiny slovenských respondentov považujú zmenu podnebia za veľmi vážny problém. Dve tretiny slovenských respondentov potvrdzujú, že osobne podnikajú kroky na boj proti klimatickej zmene. Podľa zverejneného prieskumu Eurobarometra 92% Európanov podporuje EÚ neutralitu z hľadiska klímy do roku 2050 a 93% občanov EÚ považuje klimatickú zmenu za vážny problém. Existuje tiež široký politický konsenzus a súlad s cieľmi dekarbonizácie na európskej úrovni.²

Virtuálne vedecké kempy o klimatickej zmene mali najvyšší počet účastníkov - 27 (20 žien a 7 mužov).

Účastníci položili niekoľko otázok odborníkovi, ktoré je možné rozdeliť do 3 skupín:

1.) Hlavné rozšírené predstavy o odmietnutí klimatickej krízy

„Ktoré sú najpopulárnejšie argumenty medzi ľuďmi o odmietnutí klimatickej krízy?“

2.) Vnímanie klimatickej zmeny občanmi Slovenska

„Ako vidia ľudia na Slovensku klimatickú zmenu a v čom sa líšia od ostatných krajín?“

3.) Vplyv občanov na klimatickú zmenu a čo možno urobiť pre zlepšenie situácie.

„Ako môžeme zlepšiť naše správanie v každodennom živote, aby sme zlepšili situáciu s klimatickou zmenou?“

Mgr. Katarína Strapcova, PhD. zo Sociologického ústavu SAV predstavila najdiskutovanejšie globálne témy o klimatickej zmene a témy, ktoré sú diskutované na Slovensku a ako veda vysvetľuje všetky tieto problémy. Predstavila modely zmeny podnebia, podľa ktorých vedci predpovedajú ďalší vývoj. Vedci varujú, že ak nebudeme konať okamžite, je pravdepodobné, že globálne teploty do roku 2060 stúpnu o 2 ° C z predindustriálnej úrovne a na konci storočia by mohli stúpnuť až o 5 ° C. Katarína Strapcová predstavila aj Európsku zelenú dohodu, ktorá

---

²Climate Change Performance Index (<https://ccpi.org/country/svk/>)

poskytuje akčný plán na zvýšenie efektívneho využívania zdrojov prechodom na čisté obehové hospodárstvo a obnovenie biodiverzity a zníženie znečistenia.

Po odbornej prezentácii boli študenti rozdelení na dve skupiny do dvoch virtuálnych miestností. Každá skupina mala 30 minút diskusie, prvá skupina diskutovala o argumentoch v prospech modelov zmeny klímy, druhá skupina diskutovala o argumentoch proti vyhláseniu o klimatických modeloch. Každá skupina si vybrala svojho hovorcu, ktorý predložil argumenty vo vzájomnej diskusii, kde sa stretli všetci účastníci spoločne.

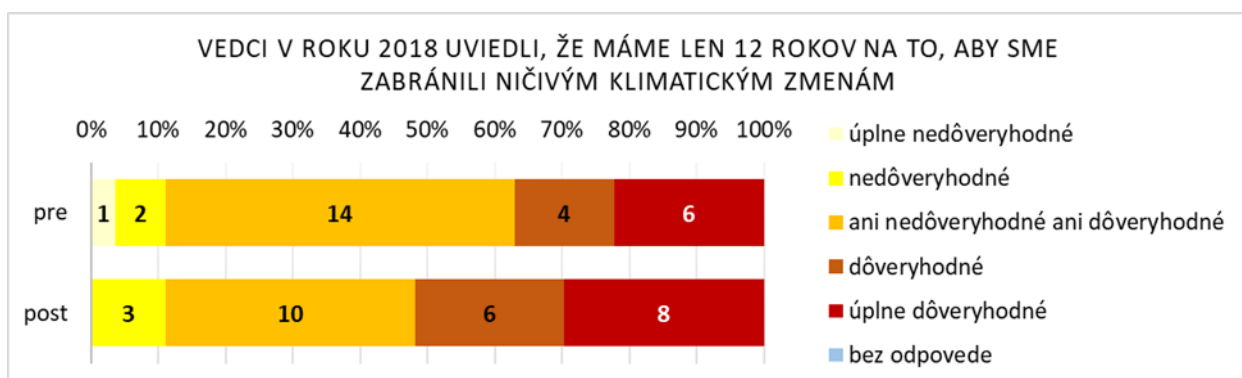
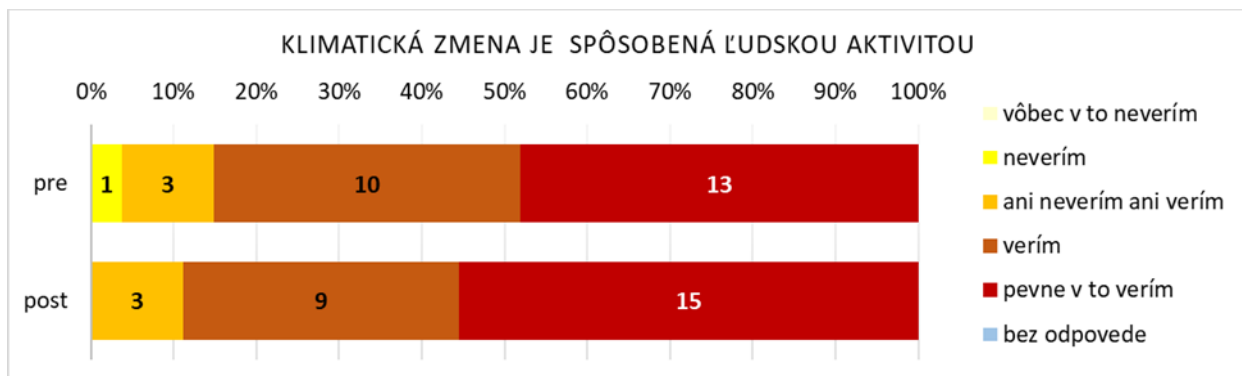
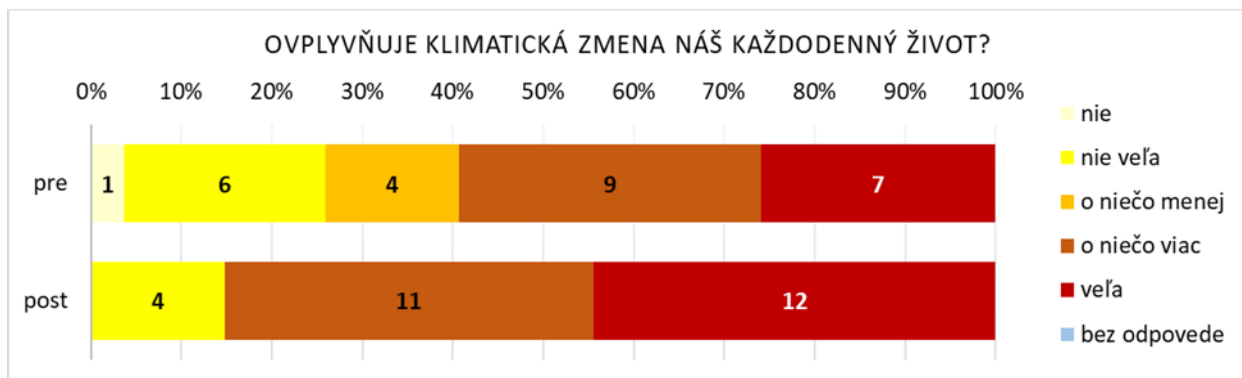
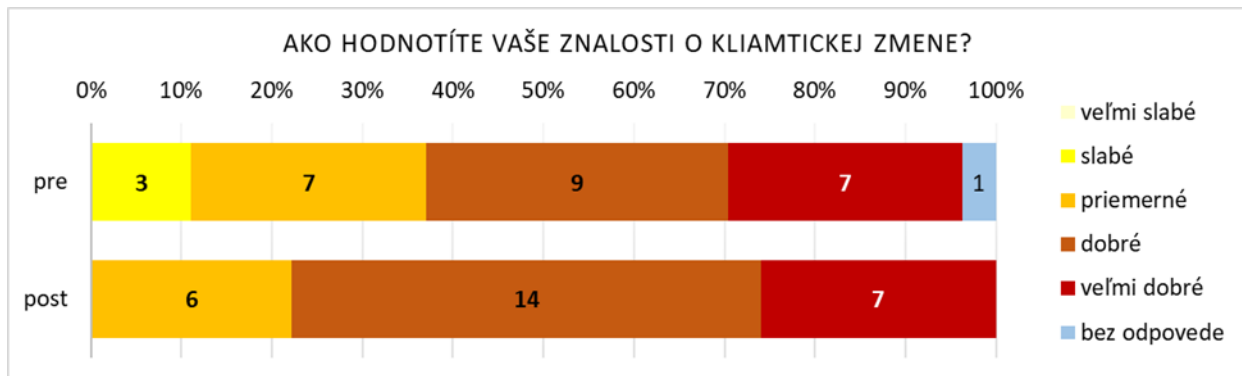
Všetci študenti sa prikláňali k názoru, že klimatická zmena a životné prostredie sú dôležité problémy, ktoré rezonujú v spoločnosti. Súhlasia s existenciou zmeny podnebia a nepopierajú jej negatívne dôsledky pre spoločnosť. Potvrdili širokú diskusiu a túto tému a záujem o vedecké informácie o zmene podnebia.

Argumenty za	Argumenty proti
<ul style="list-style-type: none"> • Klimatická zmena je jednoznačne globálnym problémom. Musí sa riešiť na medzinárodnej úrovni (Parížska konferencia, Rio de Janeiro). • Študenti dôrazne kritizovali odstúpenie USA od Parížskej dohody • Klimatická zmena úzko súvisí s konzumným spôsobom života v bohatších krajinách, je potrebné iniciovať zmeny, častejšie a viditeľnejšie informačné kampane. • Je potrebné venovať väčšiu pozornosť výrobe odevov v rozvojových krajinách, ktoré silne znečisťujú rieky, o rýchlej móde by sa malo v spoločnosti viac diskutovať ako o veľkom znečisťovaní životného prostredia. • Diskutovalo sa tiež o produkcii mäsa a mlieka ako o téme, ktorá negatívne	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatickú zmenu vnímajú popierači ako mýtus • Klimatická zmena v týchto argumentoch vnímaná ako súčasť prirodzených klimatických cyklov Zeme, ktoré prebiehajú po celé storočia • Študentka spomenul známeho vedca Bjorna Lomborga, ktorý popiera zmenu klímy a čítala o ňom článok v novinách (dennikN), aj keď nesúhlasí so všetkými jeho výroky o zmene podnebia, bolo zaujímavé prečítať si na túto tému iný názor. • Študenti spomenuli sociálne siete, kde sa veľmi a ľahko šíri nedôvera, ale tieto názory sú založené skôr na konšpiráciách ako na skutočnom výskume • Mainstreamové médiá podporujú boj proti klimatickej zmene, ale konšpiračné

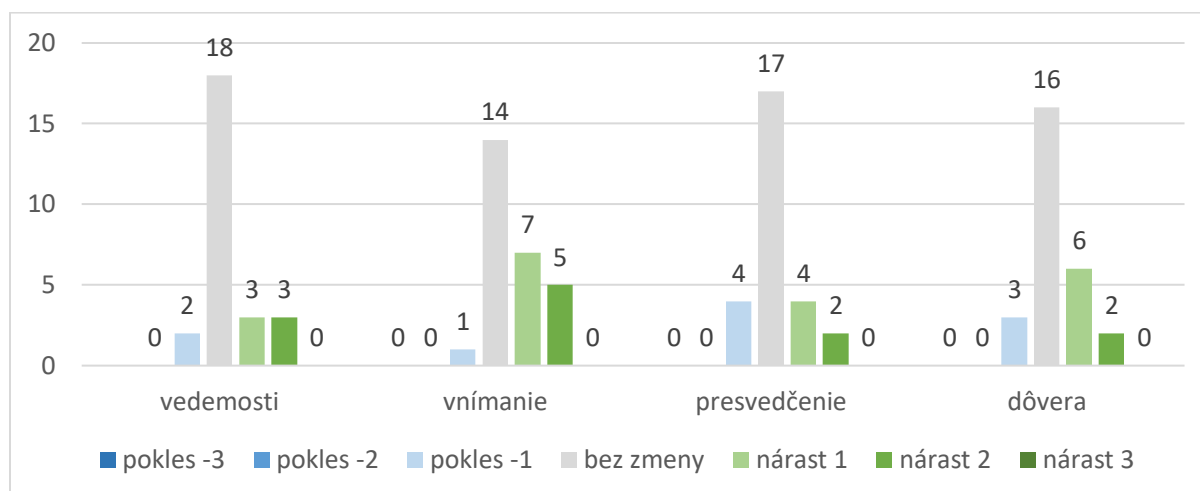

<p>ovplyvňuje klimatickú zmenu, mala by sa uskutočniť kampaň na podporu menšej spotreby živočíšnych produktov a podpory vegánskej a vegetariánskej stravy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je potrebné dôsledne separovať odpad, zvýšiť dohľad a sankcie za nedodržiavanie predpisov, podporovať systém vratných plastových fliaš. • Študentom chýbajú informácie o prevencii a spôsoboch zmeny správania, aby sa dosiahli dlhodobé klimatické ciele. • Diskutovať viac o dôkazoch o zmene podnebia na miestnej úrovni. Hovoriť sa nielen o topení ľadovcov, ale aj o slovenských jaskyniach a ich zmenách (Demänovská ľadová jaskyňa na Slovensku). 	<p>médiá často popierajú klimatickú zmenu (Zem a Vek).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niektorí študenti hľadali informácie o odmietaní klimatickej zmeny a poukázali na existenciu webových stránok, ktoré sa týmito informáciami zaoberajú (www.christianitas.sk/klimaticke-sialenstvo/). • Študent pedagogickej fakulty potvrdil potrebu predmetu zameraného na vzdelávanie v oblasti klimatickej zmeny na základných a stredných školách, pretože títo mladí ľudia môžu byť veľmi ľahko ovplyvnení sociálnymi sieťami, kde sa šíria konšpirácie.
--	--

Výsledky z dotazníka (CC)

Rozdiely v úrovniach vedomostí, vnímania, presvedčenia a dôvery v téme klimatickej zmeny

Očkovanie

Očkovanie je na Slovensku dlho kontroverznou témou. Medzi verejnosťou sa intenzívne diskutuje o pozitívach a negatívach očkovania. Existujú ľudia, ktorí očkovanie vnímajú pozitívne, ale sú aj takí, ktorí ho odmietajú. Miera zaočkovanosti vo viacerých regiónoch Slovenska klesla pod 95-percentnú úroveň. Nižšia zaočkovanosť hlásená v regiónoch na Slovensku sa týka osýpok, príušnic a ružienky, naznačujú údaje Úradu verejného zdravotníctva. Pokles zaočkovanosti však môže mať za následok nedostatočnú kolektívnu imunitu, ktorá môže mať za následok návrat niektorých infekčných chorôb. Z pohľadu verejného zdravia nás však môže potešiť skutočnosť, že ľudia sa o tento typ prevencie infekčných chorôb zaujímajú a snažia sa o ňom nájsť čo najviac informácií.

Skupina virtuálnych vedeckých kempov v téme očkovania vakcíny pozostávala z 26 účastníkov (16 žien a 9 mužov).

Účastníci položili niekoľko otázok odborníkovi, ktoré je možné rozdeliť do 5 skupín:

1.) Povinné očkovanie a národný očkovací program

„Aké typy očkovania sú na Slovensku povinné?“

2.) Proces výroby vakcíny, implementácia

„Ako dlho trvá výroba nového typu vakcín?“

3.) Vedľajšie účinky vakcín

„Spôsobuje očkovanie autizmus?“

4.) Vplyv očkovania na spoločnosť ako celok

„Môžete vysvetliť postup skupinovej imunity?“

5.) Očkovanie proti COVID-19

„Je pre nás vakcína proti Covid-19 bezpečná?“

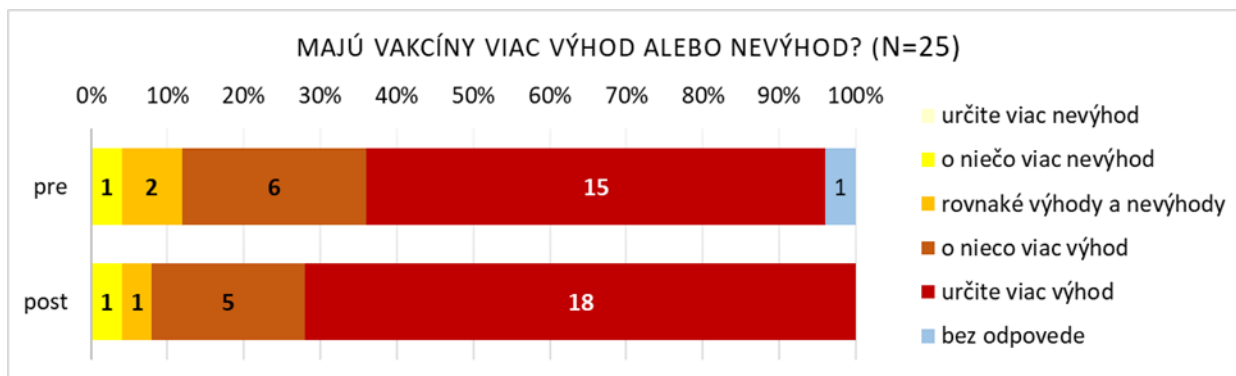
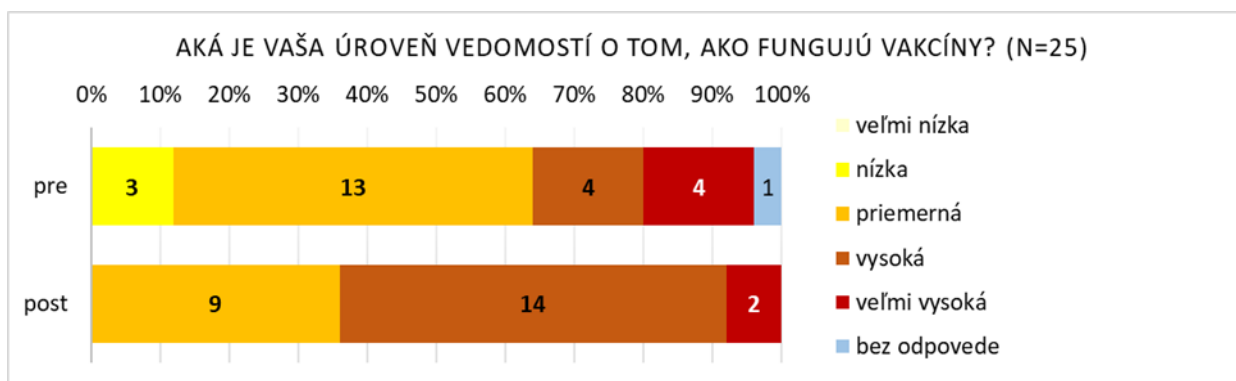
PhDr. Jana Martinková, PhD., zo katedry Ošetrovaľstva Trnavskej Univerzity počas svojej prezentácie vysvetlila základné informácie o vakcínach, ako vakcíny fungujú a kedy sú väčšinou účinné. Prezentácia sa zamerala tiež na možné vedľajšie účinky, ktoré účastníkov veľmi zaujali, pretože na Slovensku je to v súčasnosti veľmi diskutovaná téma. Keďže študenti pochádzali z rôznych študijných odborov, odborník používal menej technický jazyk.

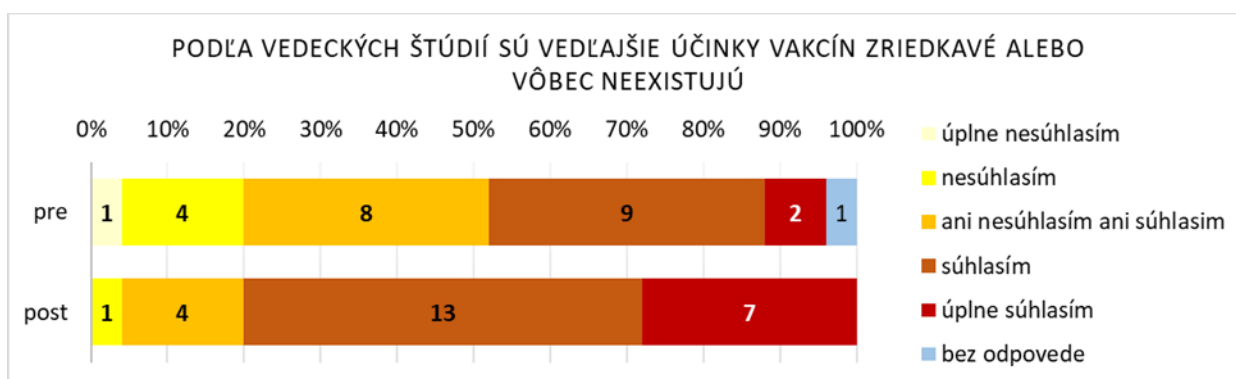
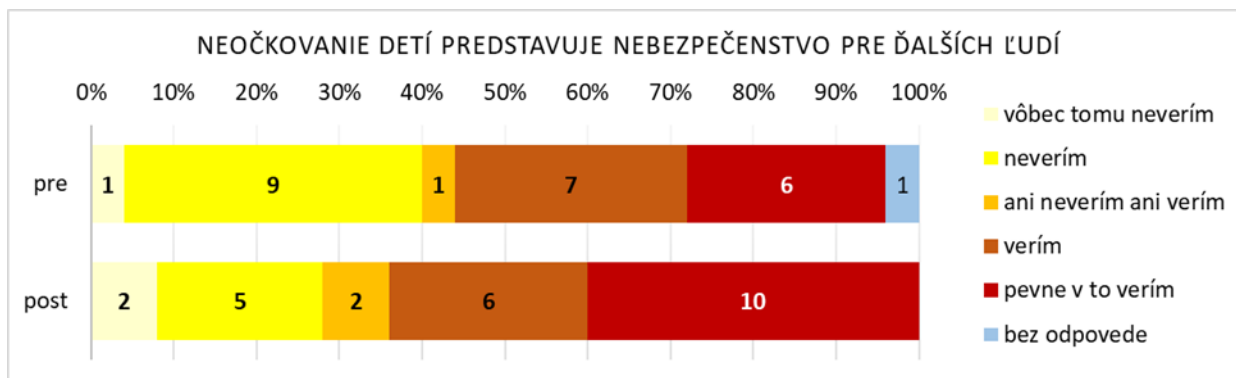
Po odbornej prezentácii boli študenti rozdelení do 2 skupín. Každá skupina mala 30 minút diskusie. Jedna skupina diskutovala o argumentoch v prospech a druhá o argumentoch proti očkovacím látkam. Všetky argumenty predniesli hovorcovia každej skupiny a začala sa vzájomná diskusia. Všeobecná zhoda bola v prospech očkovania.

Argumenty za	Argumenty proti
<ul style="list-style-type: none"> • Imunizácia očkovaním je jednou z najúspešnejších metód ovplyvňovania zdravia jednotlivcov, a tým aj zdravia spoločnosti ako celku. • Očkovanie veľkého počtu obyvateľov vedie k kolektívnej imunite. • Vakcináciou väčšej populácie chránime tých, ktorí nemôžu byť zaočkovaní. • Očkovanie znižuje detskú úmrtnosť.	<ul style="list-style-type: none"> • Neprirodzený zásah do ľudskej prirodzenosti. • Neprirodzený prírastok ľudskej populácie. • Nástroj na oslabenie vrodenej imunity. • Nadmerný vplyv farmaceutických spoločností. • Nebezpečenstvo pre deti so slabšou imunitou alebo vrodenými chybami.

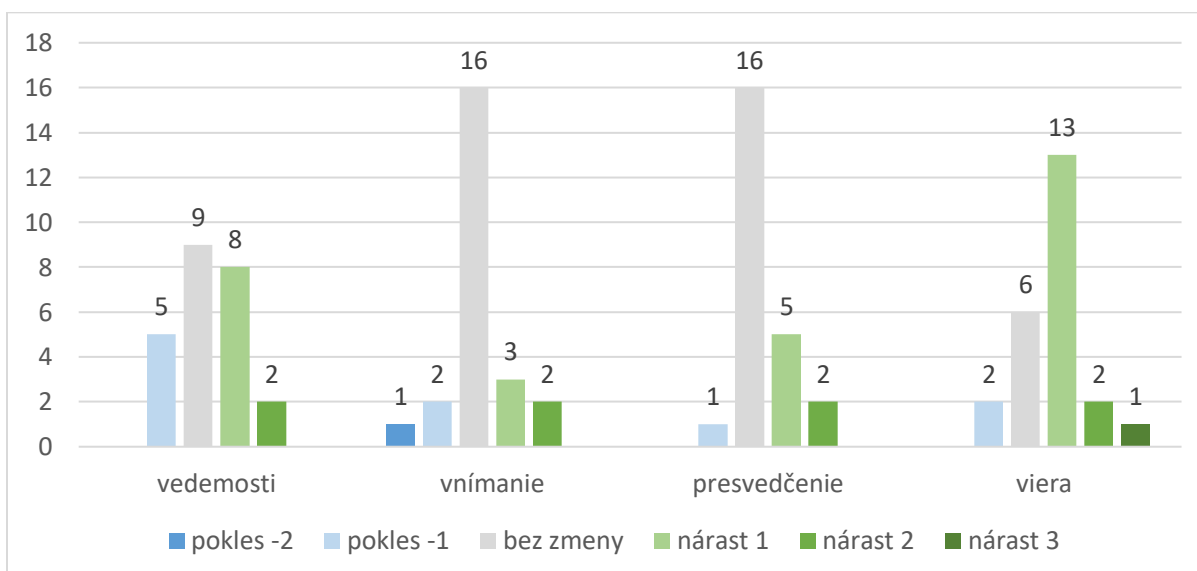
- Vedľajšie účinky očkovania sú zriedkavé.
  - Nikdy sa nepreukázalo, že očkovanie spôsobuje choroby z detstva, ako je autizmus.
  - Dostatočné informácie o očkovaní = pozitívny vzťah k očkovaní.
  - Väčšina študentov v tejto skupine zdôraznila potrebu individuálneho vyhľadávania vecných a vecných informácií o očkovaní.
  - Dvaja účastníci v tejto skupine vyjadrili, že ich pozitívny vzťah k očkovaní bol významne ovplyvnený prístupom ich rodičov, ktorí s očkovaním úplne súhlasia.
- Diskutovalo sa aj o tom, ako by mal štát postupovať vo vzdelávaní na podporu vakcín.

Výsledky z dotazníka (VAX)

Rozdiely v úrovniach vedomostí, vnímania, presvedčenia a dôvery v téme očkovania

Geneticky modifikované organizmy

Geneticky modifikované organizmy obsahujú DNA, ktorá bola zmenená pomocou genetického inžinierstva. GMO sú na Slovensku kontroverznou témou, pretože väčšina správ týkajúcich sa tejto témy sa týka vplyvu na životné prostredie a nedostatku vedomostí o dopadoch na človeka. Geneticky modifikované plodiny sa však na Slovensku nepestujú a to je naša výhoda na svetovom trhu. Na druhej strane, slovenskí účastníci nemajú dostatok informácií o GMO a nemajú dostatok informácií o označovaní potravín, ktoré ich obsahujú. Ministerstvo pôdohospodárstva chce na Slovensku zaviesť certifikované označovanie výrobkov bez GMO.

Virtuálnych vedeckých kempov na tému GMO zúčastnilo 26 účastníkov (18 žien a 8 mužov).

Účastníci položili niekoľko otázok odborníkovi, ktoré je možné rozdeliť do 5 skupín:

1.) Základné informácie o GMO

„Čo vlastne GMO znamená?“

2.) Potraviny a GMO

„Aké potraviny obsahujú GMO?“

3.) Riziká a ľudské zdravie

„Aké sú hlavné problémy týkajúce sa zdravia ľudí?“

4.) Vplyv GMO na životné prostredie

„Ako sa vykonáva hodnotenie rizík pre životné prostredie?“

5.) Označovanie produktov

„Mal by byť výrobok označený ako GMO, ak obsahuje zložku, ktorá bola geneticky modifikovaná?“

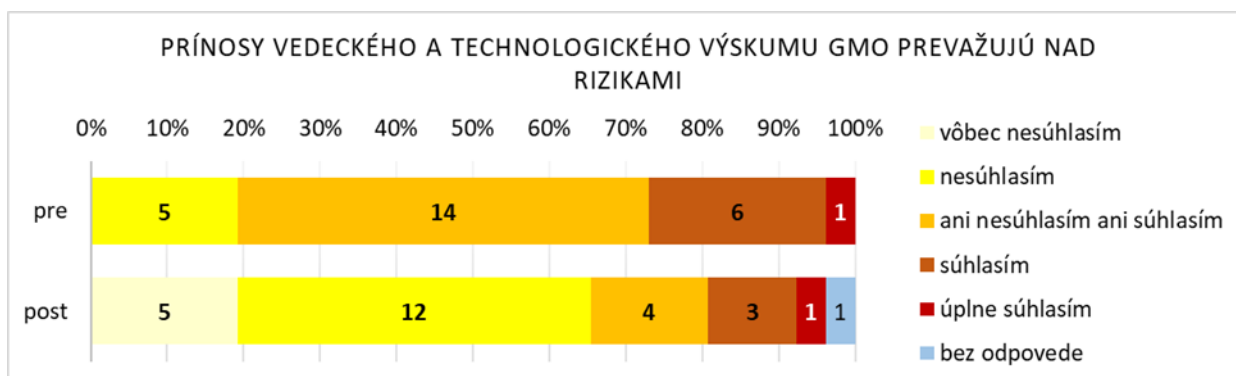
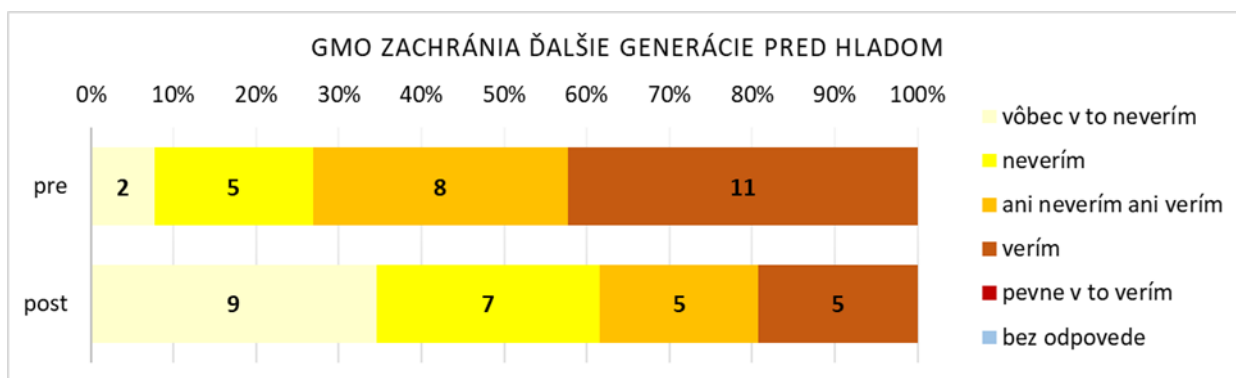
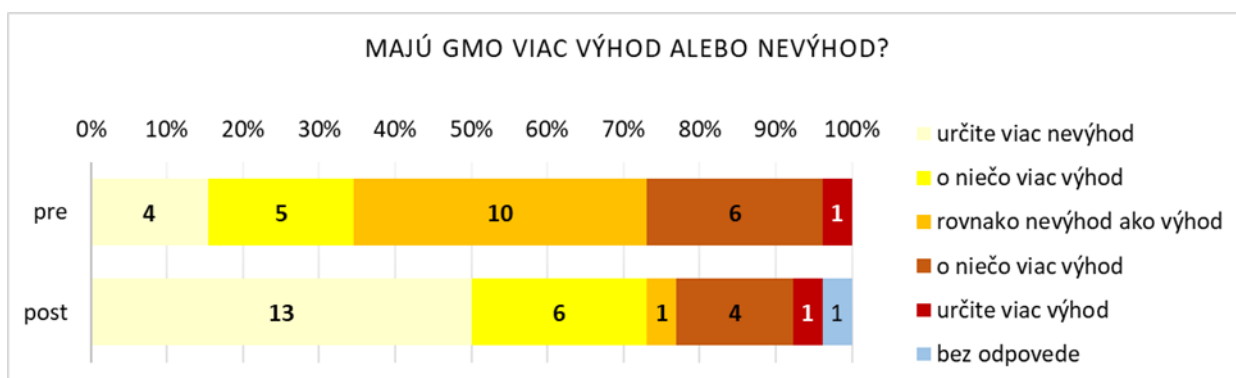
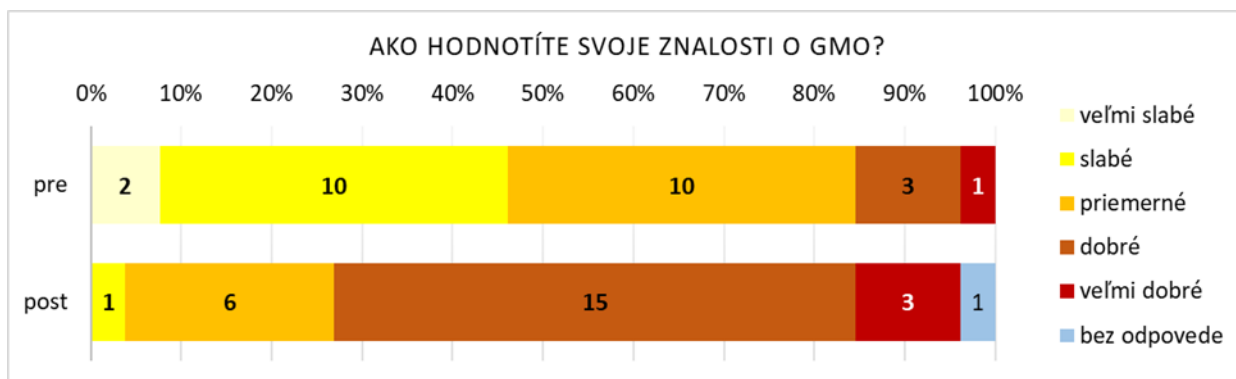
doc. Ing. Kačmariková Margaréta, PhD., pôsobiaca na fakulte Zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej Univerzity začala prezentáciou so základnými informáciami o GMO. Prezentácia sa zaoberala taktiež videom, ktoré študenti sledovali, aby získali predstavu o tom, čo sú GMO, a že jej cieľom bolo poskytnúť im prehľad. Študenti po jej predstavení položili odborníčke otázky a potom začali skutočne zaujímavú diskusiu s rôznymi názormi.

Po diskusii s odborníkom boli študenti rozdelení do 2 skupín. Každá skupina mala 30 minút diskusie. Jedna skupina debatovala o argumentoch v prospech a druhá o argumentoch proti GMO. Všetky argumenty predniesli hovorcovia každej skupiny a začala sa vzájomná diskusia. V zásade boli obe názorové skupiny proti GMO.

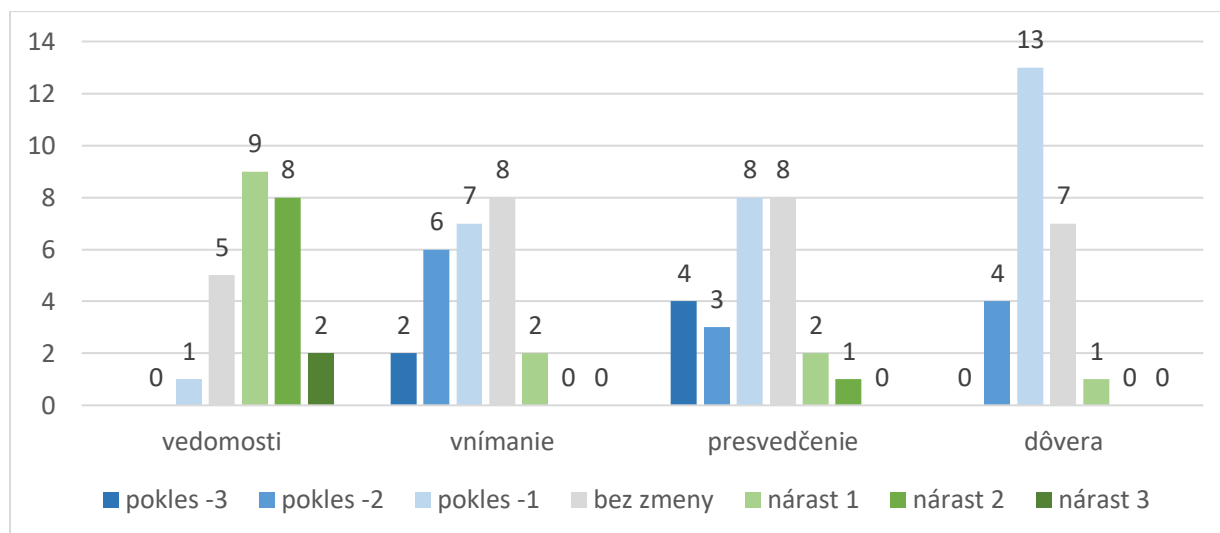
Argumenty za	Argumenty proti
<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie potreby poľnohospodárskej pôdy. • Zníženie environmentálnej záťaže (imunita voči škodcom znižuje potrebu pesticídov). • Použitie v medicíne (výroba inzulínu). • Znižovanie hladu vo svete. • Zníženie nákladov na pestovanie. • Zníženie predajnej ceny. • Poskytovanie ľahko pestovateľného krmiva. • Zvyšovanie plodnosti plodín. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geneticky modifikované organizmy sú živé organizmy, ktorých genetický materiál bol umelo manipulovaný v laboratóriu pomocou genetického inžinierstva. • Pestovanie GMO potravín ohrozuje životné prostredie. • Riziko straty biodiverzity. • Negatívny vplyv na ľudský život (GMO negatívne ovplyvňujú našu imunitu a spôsobujú alergické reakcie). • Takmer polovica študentov v skupine si myslí, že vplyv GMO na ľudské zdravie je stále veľmi zle pochopený alebo že nie je k dispozícii dostatok štúdií na preskúmanie potenciálnych účinkov GMO potravín na ľudské zdravie. • GMO sú testované na zvieratách.

Výsledky z dotazníka (GMO)

Rozdiely v úrovniach vedomostí, vnímania, presvedčenia a dôvery v téme GMO

Doplnková a alternatívna medicína (CAM)

CAM je na Slovensku diskutabilná téma a rokmi sa postupy CAM viac zviditeľnili v krajine. Niektoré praktiky ako akupunktúra poskytujú tradiční lekári a táto metóda sa považuje za doplnkový liek. Praktickí lekári a špecialisti najčastejšie používajú bylinné prípravky a homeopatiu ako alternatívne formy zdravotnej starostlivosti. Medzi tradičnými lekármi a praktikantmi alternatívnej liečby tiež panuje nezhoda, pretože alternatívne terapie nie sú založené na vedeckých metódach a môžu ohroziť pacientov. Na Slovensku je podľa zákona potrebné pri poskytovaní lekárskej starostlivosti brať do úvahy poznatky založené na lekárskej vede. V oblasti vedeckého lekárstva sú v súčasnosti snahy o implementáciu niektorých vedecky overiteľných postupov a poznatkov o CAM. Ako príklad možno uviesť Ústav tradičnej čínskej medicíny pri Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave.

Virtuálnych vedeckých kempov v téme CAM sa zúčastnilo 26 študentov (22 žien and 4 muži).

Účastníci položili niekoľko otázok odborníkovi, ktoré je možné rozdeliť do 3 skupín:

1.) Vzťah medzi tradičnou medicínou a CAM

„Aké sú rozdiely medzi tradičnou medicínou a CAM? Čo možno považovať za alternatívny liek? “

2.) Vedecké dôkazy o CAM

„Existujú nejaké typy CAM, ktoré možno dokázať vedeckými dôkazmi?“

„Existuje možnosť vykonať ďalší výskum v oblasti CAM?“

3.) Negatívne aspekty CAM

„Ako môže byť CAM riskantný, keď vychádza z prírody?“

„Môžeme poškodiť svoje zdravie pomocou CAM bez konzultácie s odborníkmi?“

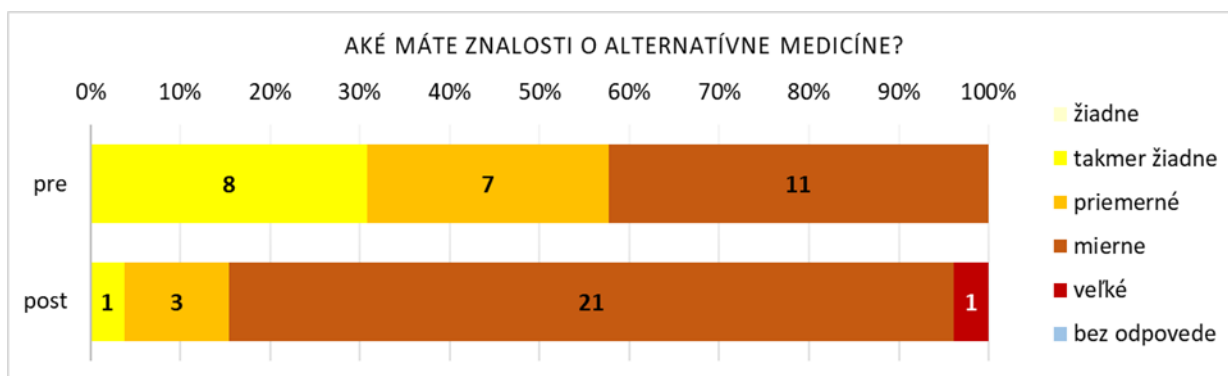
doc. PhDr. Silvia Putekova, PhD., z fakulty Zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej Univerzity prezentovala najbežnejšie typy doplnkovej a alternatívnej medicíny a ich účinky na zdravie. Vysvetlila krátke súvislosti o regulácii a profesionalizácii rôznych alternatívnych postupov. CAM možno považovať za nástroj prevencie a holistického poňatia zdravia jednotlivca a zaoberať sa viac chronickými chorobami ako doplnkovým aspektom liečby. Odborníčka hovorila aj o placebo efekte, ktorý môže byť v niektorých prípadoch užitočný pri konvenčnej liečbe. Poukázala tiež na niektoré riziká, ktoré môžu priniesť CAM, ak nedochádza ku konzultácii s konvenčnými lekármi.

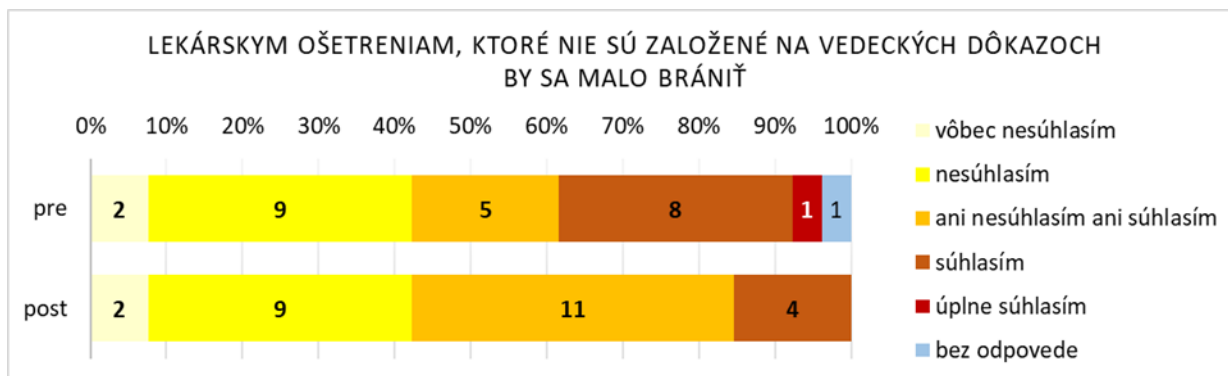
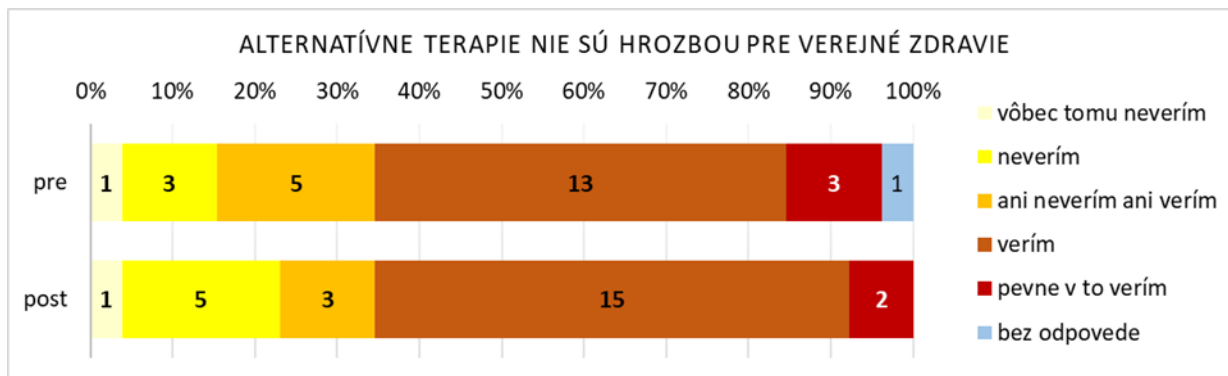
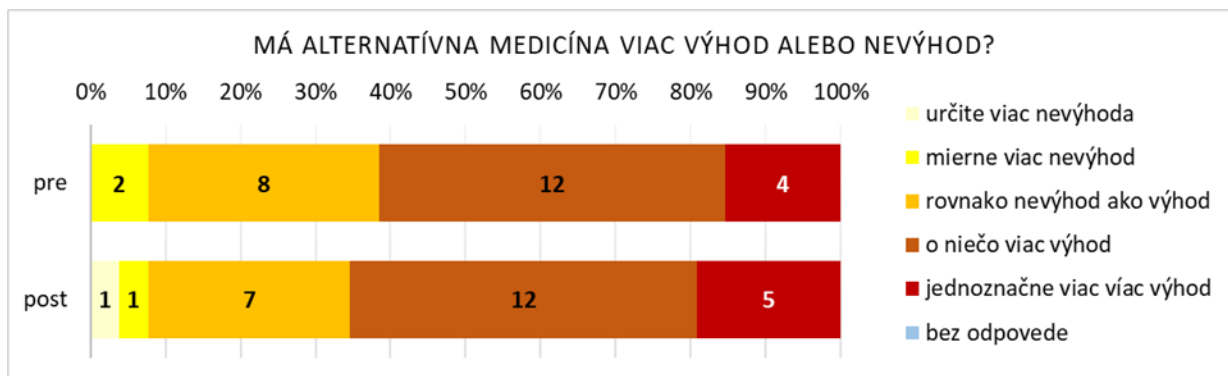
Po odbornej prezentácii boli študenti rozdelení do 2 miestností, pričom v každej bolo 13 študentov. Každá skupina mala 30 minút diskusie, prvá skupina diskutovala o argumentoch v prospech doplnkovej a alternatívnej medicíny, druhá skupina diskutovala o argumentoch proti doplnkovej a alternatívnej medicíne. Každá skupina si vybrala svojho hovorcu, ktorý predložil argumenty vo vzájomnej diskusii, kde sa stretli všetci účastníci spoločne.

Argumenty za	Argumenty proti
<ul style="list-style-type: none"> • Bylinná medicína je založená na priamych skúsenostiach s pozitívnymi stránkami prírody a bylín.	<ul style="list-style-type: none"> • Alternatívna medicína by sa mala používať v kombinácii s konvenčnou medicínou

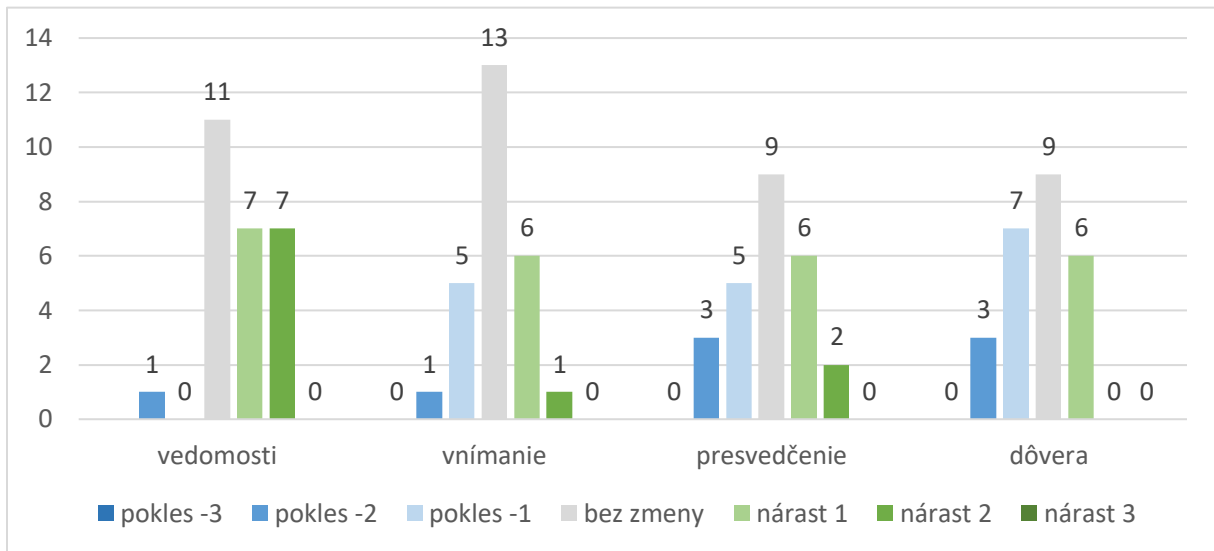
<ul style="list-style-type: none"> • Čínska medicína je tu už veľa rokov a má výsledky, tradičná čínska medicína by sa mala používať aj pri konvenčnej liečbe, tiež ako súčasť prevencie • Konvenčný liek na báze liekov je plný chémie, často s negatívnymi vedľajšími účinkami, alternatívna medicína také vedľajšie účinky nemá • Alternatívna medicína prináša aj psychologický aspekt a je zameraná na holistický prístup • Študenti sa zhodli, že v prípade vážnych zdravotných problémov je dôležité využívať najskôr klasickú medicínu a potom alternatívnu medicínu ako doplnok. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nesprávne použitie bylín, doplnkov alebo iných piluliek môže viesť k kontraindikáciám a môže byť zdraviu škodlivé • Je ťažké nájsť skutočných odborníkov s certifikátom, ktorí majú dobré vzdelanie v CAM • Mnoho výrobkov sa distribuuje mimo lekární, môže to byť nebezpečné a zdraviu škodlivé • Niektoré produkty CAM sú veľmi komerčné a predražené, priťahujú sa tým, že sú ekologickými produktmi, ale zarábať peniaze je iba v podnikaní • Väčšina doplnkov CAM je založená na placebo efekte • Alternatívna medicína môže byť škodlivá pre zraniteľných a ťažko chorých pacientov, ktorí hľadajú akékoľvek riešenie, ktoré by im mohlo pomôcť, a môžu byť podvedení šarlatánmi.
---	---

Výsledky z dotazníka (CAM)

Rozdiely v úrovniach vedomostí, vnímania, presvedčenia a dôvery v téme CAM

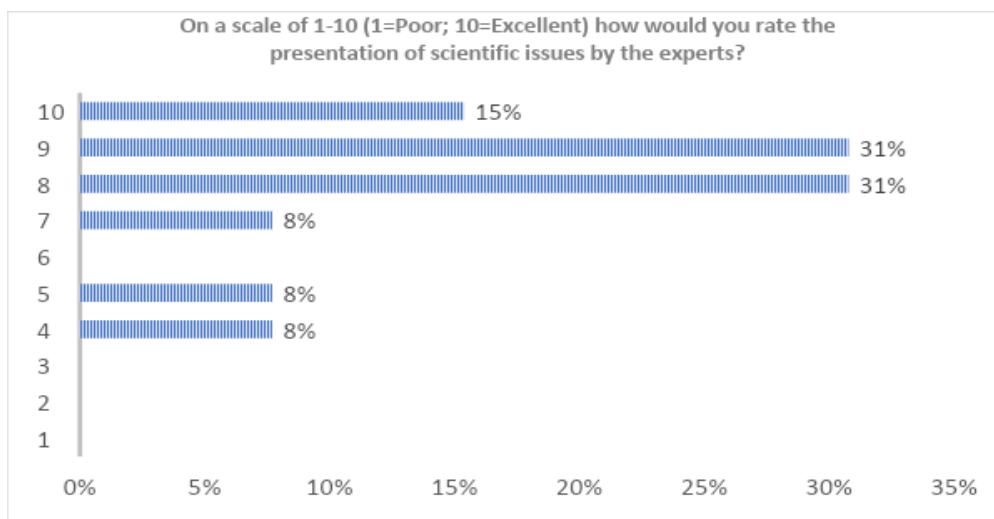

Hodnotenie vedeckých kempov účastníkmi

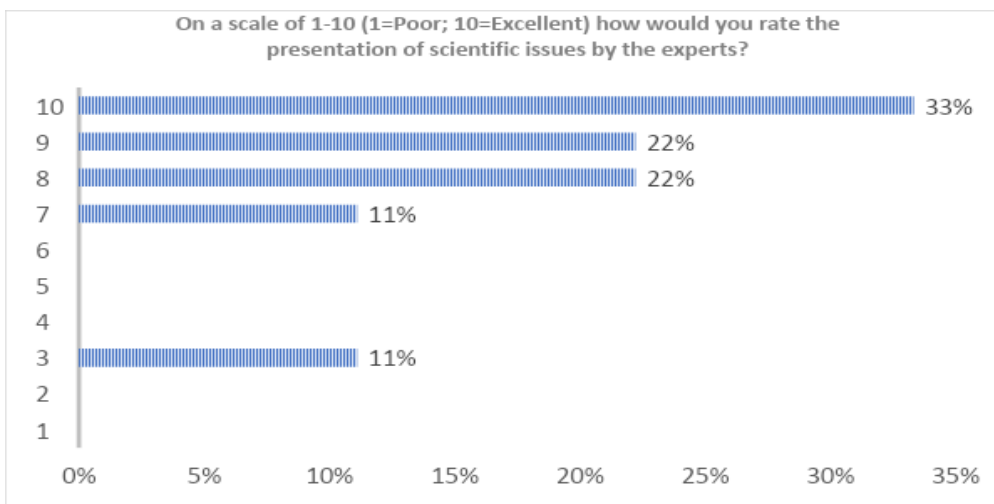
Vyhodnotenie prezentácií

Napriek niektorým negatívnym reakciám na prezentácie o geneticky modifikovaných organizmoch a alternatívnej medicíne ukazujú údaje celkovú spokojnosť účastníkov. Odborníci boli vybraní z akademickej obce, pretože ľudia pracujúci na akademickej pôde majú najvyššiu pravdepodobnosť nestranných názorov. Nižšie uvádzame individuálne hodnotenia pre každého odborníka.

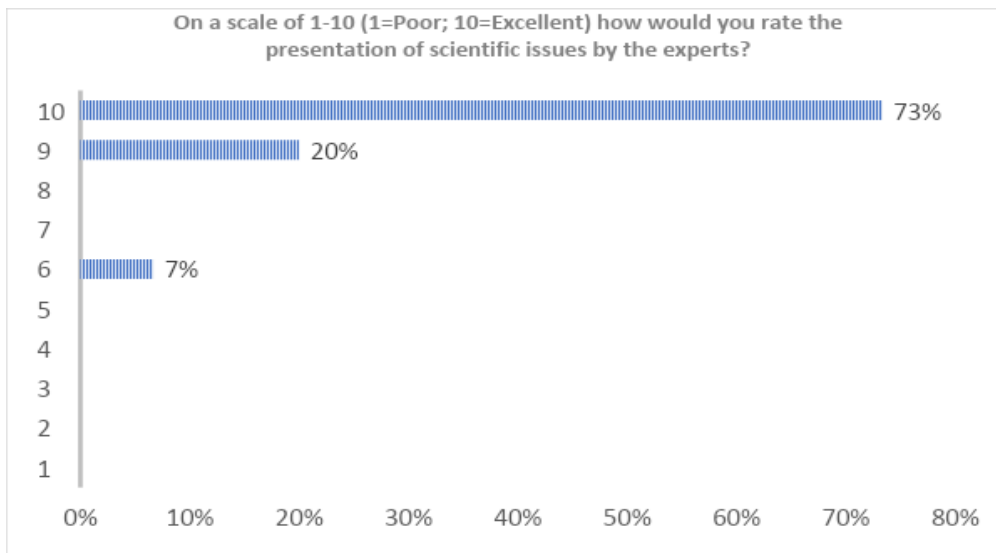
Vyhodnotenie odbornej prezentácie o doplnkovej a alternatívnej medicíne (n = 13)

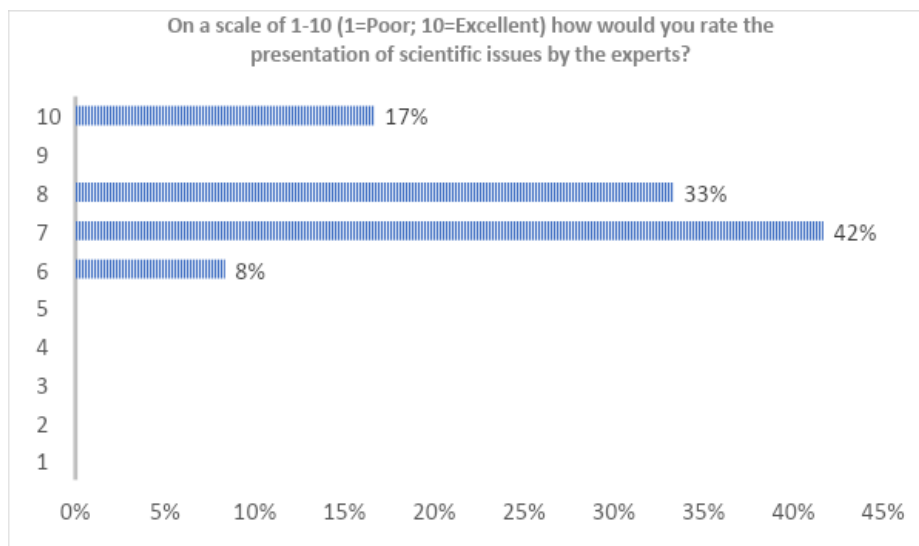
Vyhodnotenie odbornej prezentácie o geneticky modifikovaných organizmoch (n = 9)

Vyhodnotenie odbornej prezentácie o očkovaní (n = 15)

Vyhodnotenie odbornej prezentácie o klimatickej zmene (n = 12)

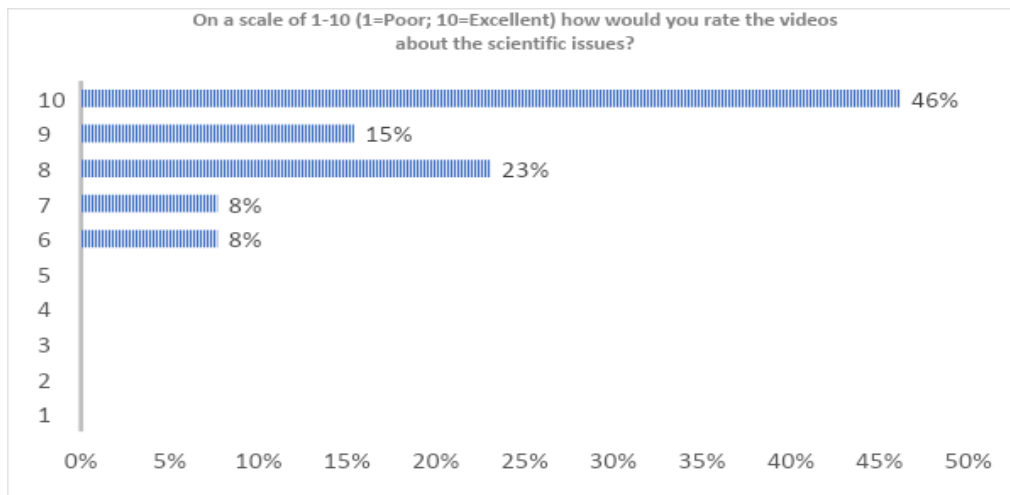

Vyhodnotenie vedeckého videa

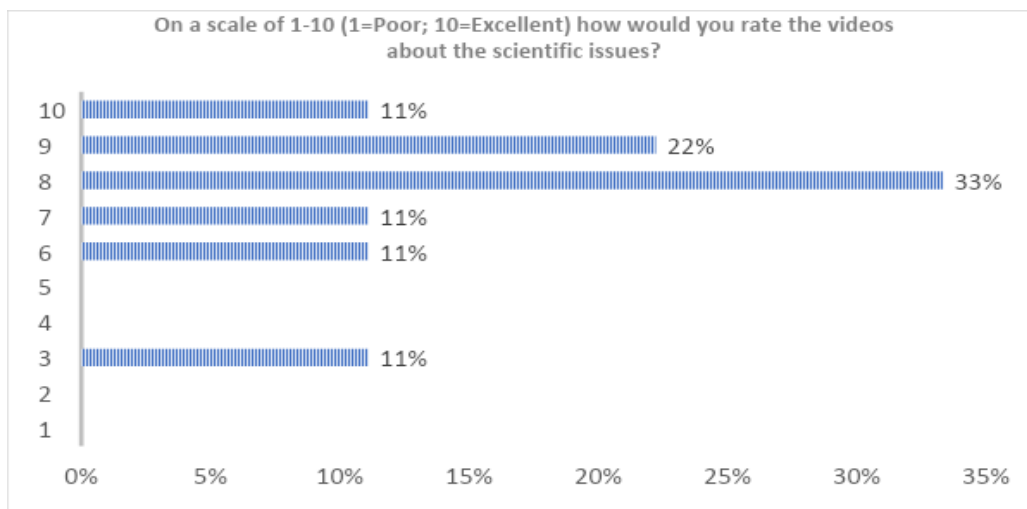
Študenti hodnotili vedecké videá väčšinou pozitívne, až na malú výnimku z alternatívnej medicíny a videí z GMO. Zmiešané názory na video GMO môžu byť spôsobené jeho nenápadnosťou v porovnaní s inými vybranými videami. Budúci organizátori by si mali zvoliť diváckejšie videá atraktívnejšej podoby, ako sú napríklad videá Kurzgesagt (napr. Očkovacie video). Ďalej uvádzame individuálne hodnotenia pre každé video.

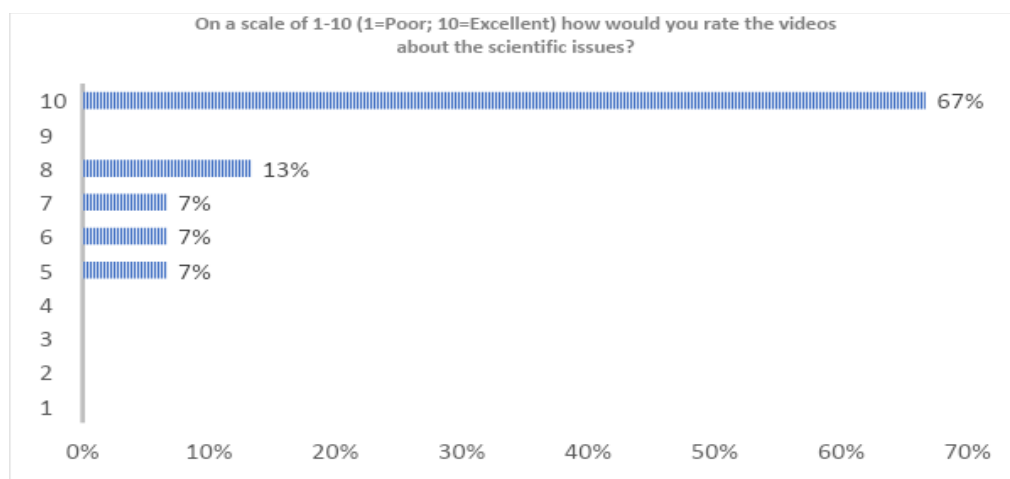
Vyhodnotenie vedeckého videa o doplnkovej a alternatívnej medicíne (n = 13)

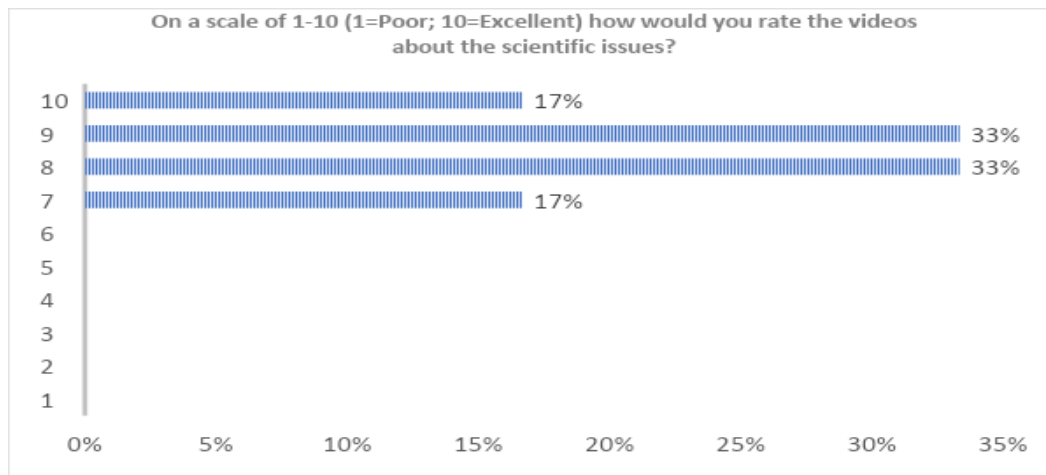
Vyhodnotenie vedeckého videa o geneticky modifikovaných organizmoch (n = 9)

Vyhodnotenie vedeckého videa o očkovaní (n = 15)

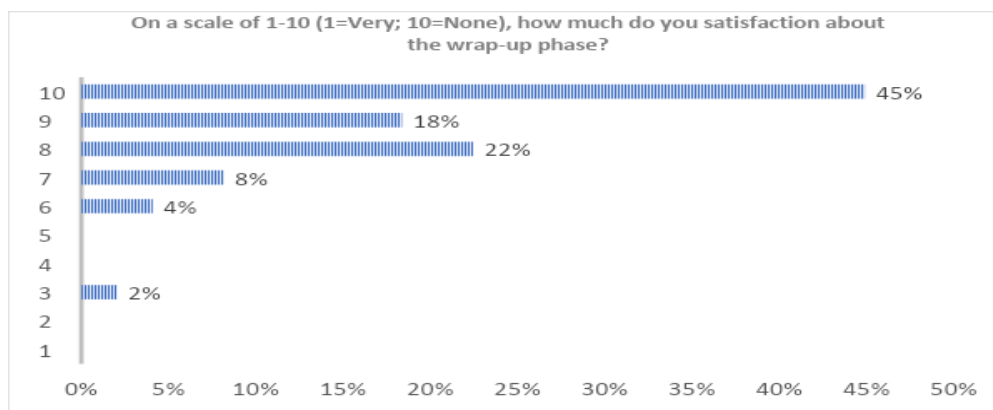
Vyhodnotenie vedeckého videa o klimatickej zmene (n = 12)

Hodnotenie vzájomných diskusií

Každý vedecký kemp pozostával z diskusií v dvoch samostatných skupinách, kde sa diskutovalo o výhodách a nevýhodách každej témy. Následne si skupiny navzájom predstavili svoje názory a diskutovali o nich. Účastníci mali možnosť slobodne prejaviť protichodné myšlienky. Živá diskusia v samostatných aj spoločných skupinách sa premietla do hodnotiaceho dotazníka, kde väčšina účastníkov bola v diskusiách pozitívna. Z hľadiska organizátorov bola veľká nevýhoda spôsobená absenciou pokročilých nástrojov na správu skupín v Microsoft Teams. Študenti sa museli opakovane odpojiť a pripojiť sa k skupinám. Našťastie tieto organizačné problémy neskreslili celkové pozitívne názory na SC.

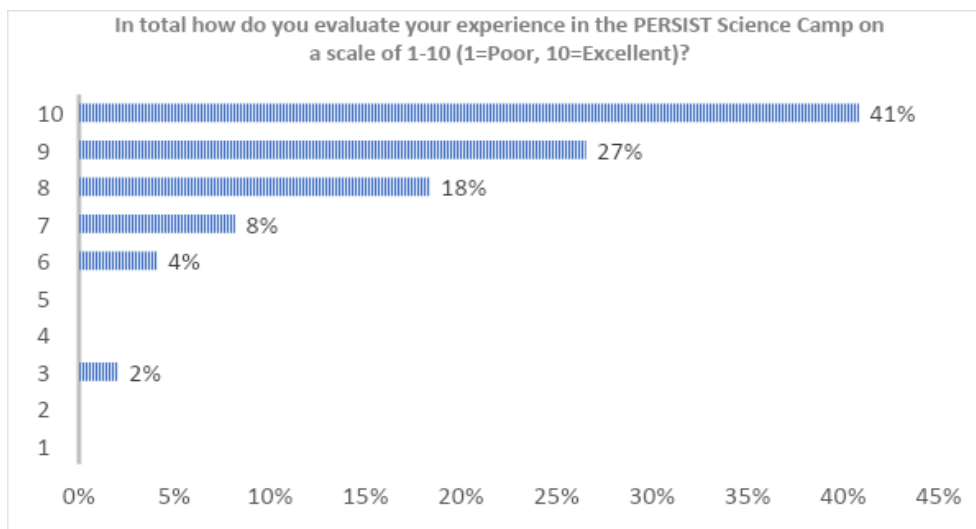
Hodnotenie vzájomných diskusií (n=49)

Dojem z vedeckých kempov

Študenti vyjadrili pozitívny dojem z virtuálnych vedeckých kempov s hodnotením 41% ako „vynikajúce“. Tieto výsledky naznačujú, že kombinácia zaujímavých tém, diskusií s odborníkmi, aktívnej účasti študentov a možnosti slobodne vyjadrovať myšlienky vytvárajú z pohľadu študentov atraktívne podujatie.

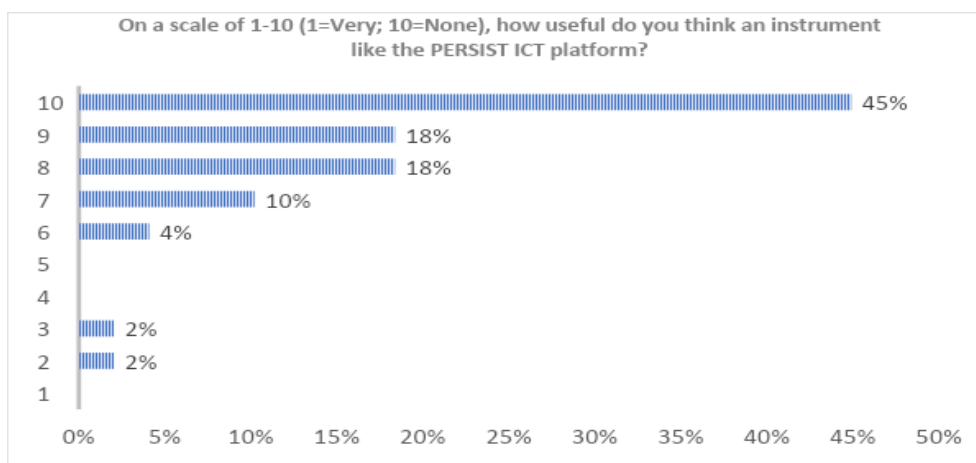
Hodnotenie skúsenosti s vedeckými kempami (n=49)

Užitočnosť platformy ICT

Účastníci boli väčšinou pozitívni (45% respondentov označilo ako „vynikajúci“) o užitočnosti platformy ICT až na malé výnimky.

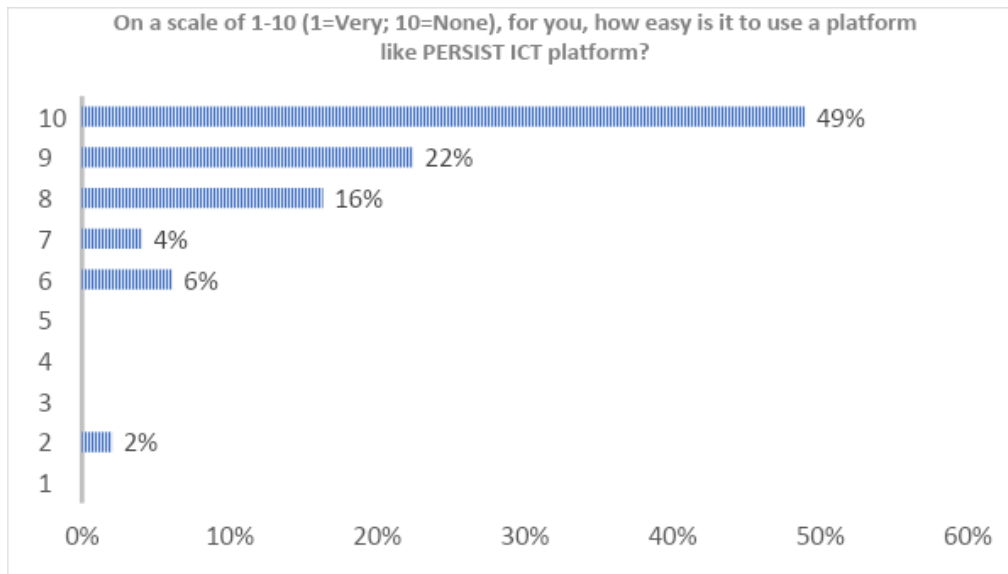
Hodnotenie užitočnosti ICT platformy (n=49)

Skúsenosti používateľov platformy ICT

Platforma ICT bola vyhodnotená ako väčšinou ľahko použiteľná.

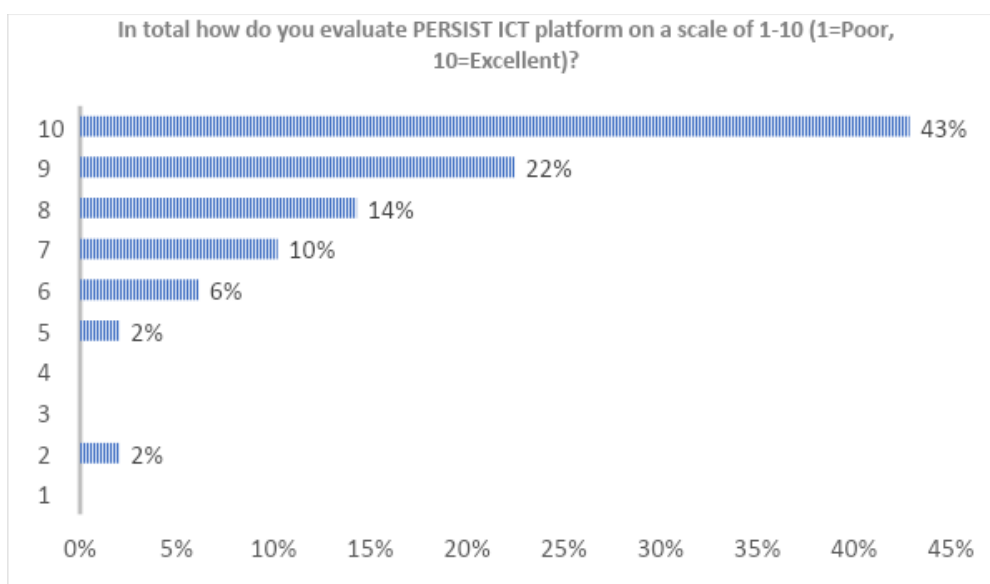
Vyhodnotenie skúseností používateľov platformy ICT (n = 49)

Hodnotenie platformy ICT

Zhromaždené údaje naznačujú, že študenti boli s platformou ICT väčšinou spokojní. Tieto výsledky by mali dať tímu PERSIST_EU dôveru v jeho nástroj a jeho praktické využitie pri výučbe.

Hodnotenie platformy ICT (n = 49)

Pripomienky a návrhy

Niektorí účastníci nechali užitočné pripomienky a návrhy týkajúce sa vedeckých kempov. Väčšina pozitívnych komentárov vyjadřila spokojnosť s myšlienkou vedeckých kempov a bola vďačná za to, že bola jej súčasťou.

„Páčilo sa mi všetko. Určite by som to zopakoval aj pri ďalších dôležitých témach.“

„Obohatilo ma to, ďakujem za možnosť zapojiť sa.“

Niektorí študenti ocenili organizáciu vedeckých kempov.

„Podľa môjho názoru to bolo super a organizácia dobrá.“

„Vedeckú konferenciu hodnotím veľmi pozitívne, dobrú organizáciu a prehľadnosť pokynov. Ďakujem!“

Študent vyjadřili niektoré kritické názory, ktoré by mohli byť užitočné pri organizovaní budúcich kempov. Väčšina kritiky sa týkala krátkeho času na diskusiu. Budúce vedecké kempy by mali dôrazne zvážiť ponechanie viac času na skupinové diskusie.

„Po rozdelení do skupín by som privítal živú diskusiu medzi týmito dvoma skupinami, nielen pomenovanie argumentov.“

„Diskusia bola veľmi krátka. Po diskusiách v skupinách nasledovala iba veľmi krátka spoločná diskusia, kde som sa ani nestihol vyjadřit. Škoda tiež, že tam expert ani nebol.“

„Diskusia, v ktorej sú vyjadrené klady a zápory, by mohla byť dlhšia.“

Niektorí študenti vyjadřili nespokojnosť s prezentáciou odborníka a vedeckým videom.

„Prednáška odborníka bola iba krátka a obsahovala informácie, ktoré nájdem na Wikipédii. Chýbalo viac vedeckých informácií, pohľad na vedu k danej téme.“

„Lepšie úvodné video, viac diskutujúcich odborníkov (myslím skutočných odborníkov na GMO).“

Iní navrhli zapojenie viac študentov do SC diskusie.

„Zapojte do diskusie viac študentov.“

Vyskytol sa aj konkrétny komentár k nepochopeniu pojmu „platforma ICT“. Budúce udalosti by mali zvážiť použitie jasnejšieho jazyka.

„Nerozumiem pojmu ICT platforma a preto som na tieto otázky všade označil hodnotenie 2. Inak ma nenapadá nič, čo by som zlepšil.“

Závěrečné poznámky

Hodnotenie slovenských vedeckých kempov preukázalo celkovú spokojnosť s činnosťami a nástrojmi ICT platformy. Študenti pozitívne hodnotili možnosť slobodne vyjadrovať svoje názory a civilizovane ich konfrontovať s ostatnými.

Napriek pozitívnym reakciám sa účastníci sťažovali na krátke diskusie. Z dôvodu malého času venovaného diskusiám boli roztrieštené, uponáhľané a čiastočne neurčité. Organizátori budúcich vedeckých kempov by mali dôrazne zvážiť venovanie viac času skupinovým aj spoločným diskusiám, pretože tieto prvky vedeckých kempov sú pre študentov najužitočnejšie.

Spätná väzba na platformu ICT ukázala celkovú spokojnosť. Budúce udalosti by sa však mali zdržať používania výrazov ako „platforma ICT“, pretože sú mätúce a významná časť študentov nemusí vedieť, čo tento pojem znamená.

Celkovo boli slovenské vedecké kempy PERSIST_EU úspešné. Fáza náboru prebehla bez výraznejších problémov. Študenti mali informácie o vedeckých kempov z webových stránok univerzity a prostredníctvom bohatej e-mailovej kampane. Z organizačného hľadiska bolo podujatie úspechom a cennou skúsenosťou pre Katedru sociológie Trnavskej univerzity.

Príloha

vek	pohlavie	národnosť	odbor	ročník	vzdelanie rodiča (č.1)	vzdelanie rodiča (č.2)	VAX vedomosti	VAX vnímanie	VAX presvedčenie	VAX dôvera	zmeny spolu
24	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	3	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	-1	2	1	1	3
22	muž	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	4	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	-1	0	0	2	1
23	muž	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	1	1
22	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	0	1	2
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	-1	0	2	1	2
23	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	-1	0	0	3	2
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-2	0	-1	-2
25	žena	slovenská	Obchod, správa a právo	5	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	1	1
24	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	1	1	3
23	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Primárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	2	0	-1	0	1
21	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	1	-1	1
25	žena	slovenská	Pedagogika	2	Univerzitné vzdelanie: post	Sekundárne vzdelanie	0	2	2	1	5
19	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	1	0	0	2
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	-1	0	1	2
23	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Primárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-1	0	0	-1
19	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	1	2	4

20	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	1	0	0	1
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	0	1	2
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Primárne vzdelanie		0	0	0	1	1
21	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	-1	0	0	1	0
24	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	4	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	0	0
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
22	muž	ukrajinská	Sociálne vedy, žurnalistika	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	1	1	3
19	žena	slovenská		1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	1	0	1	2
OČKOVANIE ZMENY SPOLU (všetky skupiny)							7	3	8	18	36

vek	pohlavie	národnosť	odbor	ročník	vzdelanie rodiča (č.1)	vzdelanie rodiča (č.2)	GMO vedomosti	GMO vnímanie	GMO presvedčenie	GMO dôvera	zmeny spolu
27	muž	slovenská	Pedagogika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-1	-1	-1	-3
22	muž	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	3	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-2	-3	-1	-5
20	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	-2	-2	-1	-3
19	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	-1	0	0	0	-1
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	2	-1	3
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	1	0	-3	-1	-3
20	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1		-1	0	0
	žena		Pedagogika	1			0	-1	-1		-2
	žena		Pedagogika	1				-2	-1	-2	-5
20	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-1	-3	-1	-4
33	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-3	-1	0	-3
20	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	1	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	1	0	0	-1	0
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	-2	-2	-2	-4
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	-1	-1	0	0
21	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	1	0	0	3
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	3	-1	1	-2	1
22	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	-2	0	0
21	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	3	0	-3	-2	-2

19	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	2	-1	-1	-1	-1
17	muž	ukrajinská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	1	0	-1	1
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	1	0	0	-1	0
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	-2	1	1	2
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-2	0	-1	-2
22	muž	slovenská	Informačné technológie	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-3	-1	-1	-5
19	muž	ukrajinská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
40	žena	ruská	Umenie a humanitné vedy	2	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	-1	0	-1	-2
GMO ZMENY SPOLU (všetky skupiny)							30	-23	-22	-20	-35

vek	pohlavie	národnosť	odbor	ročník	vzdelania rodiča (č.1)	vzdelanie rodiča (č.2)	CAM vedomosti	CAM vnímanie	CAM presvedčenie	CAM dôvera	zmeny spolu
20	žena	maďarská	Umenie a humanitné vedy	2	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	1	-1	1	1
23	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-1	-1	-2	-4
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	1	1	-1	3
24	muž	slovenská	Obchod, správa a právo	4	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	1	2	-1	2
	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	2			1	2	2		5
50	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	2	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	-1	-2	0	-3
	žena	slovenská	Pedagogika	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-2	0	-1	-3
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	1	-1	-1	1
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	-1	0	0	0
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	2	0	-1	0	1
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	0	-2	0
22	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	1	1	4
22	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	-2	0		0	-2
21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	2	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	1	0	1	0	2
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	1	1
20	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	0	-1	1
19	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	-1	-1	-2
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	0	0	1

19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	1	1	1	4
41	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Primárne vzdelanie	Primárne vzdelanie	0	1	-2	-1	-2
23	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	-2	0	-2
22	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	4	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	-1	0	-2	-3
24	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	1	0	1	1	3
22	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	2	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	2	-1	1	1	3
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	0	0
21	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	0	0	0	1
CAM ZMENY SPOLU (všetky skupiny)							19	1	-1	-7	12

vek	pohlavie	národnosť	odbor	ročník	vzdelanie rodiča (č.1)	vzdelanie rodiča (č.2)	CC vedomosti	CC vnímanie	CC presvedčenie	CC dôvera	zmeny spolu
	žena		Sociálne vedy, žurnalistika	5			0	2	2	2	6
22	žena	slovenská		2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
22	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
26	muž	slovenská	Pedagogika	2	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	0	0
	žena	slovenská	Pedagogika	5			1	1	1	1	4
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	1	1	2	6
20	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	2	-1	-1	0
23	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
22	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	1	0	1	3
22	muž	slovenská	Pedagogika	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	-1	0	0	0	-1
21	žena	slovenská	Pedagogika	3	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	1	1
22	muž	slovenská	Obchod, správa a právo	4	Univerzitné vzdelanie: post	Univerzitné vzdelanie		1	0	0	1
25	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	1	Primárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	-1	0	-1	-1	-3
25	žena	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	3	Sekundárne vzdelanie	Primárne vzdelanie	0	-1	-1	1	-1
20	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	2	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
24	muž	slovenská	Zdravotníctvo a verejné zdravie	4	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	1	0	0	1
19	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	1	1	1	1	4

21	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	3	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	0	0
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	1	0	0	1
19	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	2	0	0	2
19	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	0	0	-1	-1
21	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Sekundárne vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	0	2	-1	0	1
21	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Primárne vzdelanie	Primárne vzdelanie	0	2	0	0	2
20	žena	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	1	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	0	0	0	0	0
20	žena	slovenská	Umenie a humanitné vedy	1	Univerzitné vzdelanie	Sekundárne vzdelanie	2	0	1	1	4
23	muž	slovenská	Sociálne vedy, žurnalistika	4	Univerzitné vzdelanie	Univerzitné vzdelanie	2	0	2	0	4
CC ZMENY SPOLU (všetky skupiny)							7	16	4	7	34